

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen
leveleket nem
fogadunk el. **Ara 5 lej**

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.

Vasárnap, 1937. október 31

5698. ÉV. XX. ÉVF.
Chesván 26. 247. SZAM.

Taxa postala
Értéke in num.
N. 224715/929.
Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop
Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
hónat 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Küll-
re: Havonta 2, negyedévre 6,
évre 12, egészévre 20 lej. Hír-
lések díjazás szerint. Az „UJ
KELET” a transilvaniai és bana-
tóság egyetlen politikai napilap-
ja. Cikkjeink utányomását csak a
és megjelölésével engedjük meg.

Pop Valér logikája

Övid, de annál érdekesebb helyesebben
va figyelemreméltó beszédet mondott Pop
ér de. ipar- és kereskedelemügyi miniszter
gyvradon.
Egyrészt megállapította, hogy az ország
zdasági jóléte egyre erőteljesebb fejlődést
rtat, másrészt kijelentette, hogy ebben az
szágban senki sem ellensége a kisebbségiek-
k.

A konklúzió az volt, hogy a nemzeti mun-
védelmet meg kell oldani és a vállalatok
jövőben csak etnikai románokat alkalmaz-
tnak.
E kijelentések mélyebb analízise helyett
tehetünk a kérdést: ha az ország gazdasá-
dag oly erőteljesen prosperál, vajon ebből
ndenekelést is nem-e az államalkotó nem-
poffítal, amely a lakosság túlnyomó többsé-
gét alkotja és amely helyzeti energiájánál
va első sorban részese a kisebbségi kez-
ényezés és a kisebbségi erőfeszítések hozá-
ából is?

La prosperitás van és ennek megfelelően
sen intellektuális sem más munkanélkülli-
miért kell erőszakosan elhelyezni kisebbsé-
i vállalatoknál olyan többségi munkanél-
lieket, akik — egy király szavaival szól-
— nem léteznek...?
De menjünk tovább.

Tegyük fel, hogy Pop Valér: alaptalanul di-
ekedett egy nagymérvű gazdasági fellendü-
ssel, hogy ezt a maga miniszteri érdemei
zé tudhassa be. Ezzel szemben fogadjuk el,
egy igazat mondott, midőn kijelentette, hogy
ben az országban senki sem ellensége a
sebbségieknek.

Miért hoznak ellenük mégis egzisztenciákat
ztó, létretörő intézkedéseket?
Ha a vállalatok a jövőben csak többségi
meket alkalmazhatnak, a kisebbségi fia-
k milyen alapon fognak hiába kopogtatni
elhelyezkedési lehetőségek ajtaján? Azon
imen talán, hogy ebben az országban a ki-
bségek a többséggel azonos jogokat és el-
ást élveznek?

Ha ez az át a kisebbségek iránti baráti
meknek, hogy a jövőben egyetlen kisebbsé-
sem találhat alkalmazást akkor inkább
adunk az ilyen baráti megnyilatkozások-
nyelkek Pop Valérmak bizonyára nehezére
ébe mindössze annyit kétünk hogy en-
ra élni a kisebbségi ifjúságot is.

vitamin

est, hogy Szentgyörgyi Albert dr magyar
st, a szegedi egyetem tanárát a vitamin-
ás terén elért nagy eredményeiért
díjjal tüntették ki, az emberek figyel-
kettőzött intenzitással fordul a vitamin-
nevezett élelélir felé.

inos, éppen az a szomorú, hogy csupán
gy tudós kitüntetésének ünnepi alkalma
ndületet az élet igazi nagy problémái
i érdeklődésnek, amelyek pedig sokkal
obb hatással vannak mindennapi éle-
re, mint a legtöbb politikai, vagy sport-
ény.

ig ezek legtöbbször inkább kedvezőtlen
nyban befolyásolják mindennapjainkat,
ig a tudósok csendes munkája arra írá-
d, hogy megjavítsa életünk feltételeit s
y kevesebb szenvedéssel röjjük életünk
it.

mal társadalomban a tudomány halál-
s és a társadalmi, feltétleg a politikai
maradása nincsen harmóniában egy-
ssal.

z antropológusok párizsi kongresszusa pél-
l megállapította, hogy a fajelmélet tudó-
sok szempontból tarthatatlan és abszurd
ámisság csupán, ezzel szemben a világ
ntanainak politikai maffiája ezt a tant-
lan felfogást a legborzalmasabb gyako-
s ülteti át.

szegedi egyetem immár világhírű p-ro-
zora a tudományos világban régen el-
rt tekintély volt s mégis a tömegek alig
ak valamit munkájáról. A siketek, a
mányos stockholmi aeropagnak kellett

Mihalachet fogja utódjául ajánlani Tatarescu

A legfőbb hadsereg-tanács új összetétele

Bucuresti, október 30. Az Adeverul értesü-
lése szerint a kormány és a liberális párt
jelentős tényezői, akiknek véleményét ki-
kérte, Mihalache-kormányt foglalkoztatni.
Ugy Dinu Bratianu, mint Tatarescu, vala-
mint a törvényhozó testületek elnökei, az
adandó pillanatban ki fogják jelenteni, hogy
ez az egyedüli politikai megoldás.

Királyi kézirat után elhatározást nyert,
hogy a legfőbb hadsereg-tanács összetétele
1937 november 1-1 kezdettel a következő
lesz: Iasievi Constantin nemzetvédelmi mi-
niszter elnök, Glatz Alexandru és Paul Theo-
doreescu dandártábornokok államtitkárok,

Motas Dimitrie és Florescu George táborno-
k, hadseregfelügyelők, Ionescu Stefan tá-
bornok vezérkari főnök, Atanasasescu tábornok,
a térparancsnokságok főfelügyelője,
Gprescu George, Partenie Ilie tábornokok
nadosztályparancsnokok és Dumitrescu Petre,
Ilescu Ion tábornokok.

A légi és tengeri haderőkre vonatkozó le-
gényeségi kérdésekben döntő szavazattal bir-
nak: Barbuneanu Petre ellentengernagy, Stoic-
escu Ioan tábornok, a legfőbb hadsereg-
tanács titkára és Dascalescu tábornok, a
nemzetvédelmi minisztérium főtitkára.

A prosperitásról és munkavéde- lemről beszélt Pop Valér Váradon

Nincs ellensége a kisebbségieknek az országban?

Oradea, október 30. (Az Uj Kelet tuc.)
Pop Valér ipar- és kereskedelmi minisz-
ter erdélyi körutja során szombaton
Nagyváradra érkezett. Az állomáson Ti-
beriu Mosoiu, a biharmegyei liberális ta-
gozat elnöke, valamint Bancila megye-
prefektus várták a minisztert. Az állomás-
ról a miniszter kíséretével együtt a ke-
reskedelmi és iparkamarába hajtott, ahol
a diszközgyűlésen beszédet intézett a hall-
gatósághoz, amelynek során többek között
a következőket mondotta:

— Az egész országban szemmel látha-
tólag megindult a prosperitás, amely a ke-
reskedelmnek új alapokra való fektetésé-
vel magyarázható. Szinte végzettség
látható abban, hogy Románia a szabadke-
reskedelemről az irányított kereskedelem-
re tért át. Az ország gazdasági élete
egyensúlyban volt a szabadkereskedelem
idején is. Most azonban minden egyes nap
ugrásszerűen viszi előre a prosperitást,
amely az előrelátható gazdasági intézke-
déseknél tulajdonítható. Ugyancsak ezek-
nek tudható, be, hogy az ország pénzügyi
élete is olyan mértékben konszolidálódott,
amely Romániát az első országok közé he-
lyezte.

A gazdasági élet nacionalizálásáról szó-
va, a miniszter kijelentette, hogy senki
nem ellensége a kisebbségieknek mindad-
dig, amíg azok támogatják az ország aspi-
rációit. Ameddig kötelességüket teljesí-
tik, számíthatnak a támogatásra. A nem-
zeti munka védelme kétféleképpen törté-
nik. Egyrészt, hogy a meglévő vállala-

toknál többségben román elemet alkalmaz-
zanak. Másrészt pedig, hogy új román vál-
latokat létesítsenek. A kormány nem be-
csüli le a kisebbségi vállalatok kezdemé-
nyezési érdemeit, de be kell látniok, hogy
az iparpártolási törvény nagymértékben
segítette elő a gazdasági élet fellendülé-
sét és ezzel együtt a vállalatok virágzá-
sát. Az UGIR a legmesszebbmenő támoga-
tást ígerte meg, amennyiben kijelentette,
hogy minden megüresedett állásra etnikai
románt fognak alkalmazni.

Távozása előtt az újságírók kérdést in-
tettek a miniszterhez: hogyan képzeli a
román munkás támogatását, amikor nincs
is román munkanélküli. Pop Valér röviden
azt válaszolta, hogy csak keressenek ro-
mán munkanélkülieket és minden bizony-
nyal fognak találni.

A francia radikális párt a nép- front egysége mellett

Lille, október 30. A radikális párt kong-
resszusa határozati javaslatában bizalmát
és ragaszkodását fejezte ki a népfronti
kormány iránt. Ugyanakkor felhívják a
baloldali pártokat, hogy egységesen ör-
ködjenek a köztársasági fegyelem fölött.
A határozati javaslat a radikális felfogás
érvényesítését kívánja minden vonalon és
magáévá teszi a népfront programját,
amelynek az ország életéhez alkalmazva,
fel kell emelni a munkások és a középosz-
tály életnivóját.

ságban szenvedő tömegeket végre a belátás
és az ételem utjaira vezetni!

Az az érzésünk, hogy ezt a váru-várt vál-
tozást is csak a tudósoktól várhatjuk. Mert
ma már csak a szellemi élet igazi nagyságai
nyújtanak reményt arra, hogy abban a korsz-
ban, mely életünk körüli a legőrokebb emberi
értékek bástyáit ostromolja, meg fogják vé-
deni azokat az örök értékeket, melyeket a
demagóg politikusok és demagóg tömegek
veszélyeztetnek.

S mert ezt nekünk, zsidóknak különöské-
pen van okunk kívánni, szívesen csatlakozunk
a nagy magyar tudós ünnepléséhez.

Bár minél több alkalmunk volna az ilyen
ünneplésre és minél kevesebb arra, hogy a
tudománytalanság politikai gyakorlata ellen
annyi keserű és lehangoló szívalomharcot

VILAG TUKRÁ

Irene Harand

Ez a bátor, gyöngéd és annyira szerény
nő, aki érzékeny lelkében és szeretetében
megtalálta a bátorságot és energiát ah-
hoz, hogy utjába álljon a világot előntő
gyűlölethullámoknak — még egy öt-hat
egyszerien butorozott szobából álló kis ki-
rályság fölött rendelkezik a bécsi Burg-
ring egy régi házában. Itt székel a Ge-
rechtigkeit című félhavi folyóirat, ame-
lyet Irene Harand alapított és amely az
általa teremtett mozgalom eszméit propa-
gálja. Egy órát töltöttem itt el, Harand
asszonyra várva. Ez az idő elegendő volt
annak felismerésére, hogy igazságosság,
felebaráti szeretet, emberségesség — sza-
vak, amelyekkel annyira visszaélnék és
amelyeket szinte restel kiejteni az ember,
még mély belső értékkel és tartalommal
birnak.

Emberek szüntelenül jönnek és mennek.
Rosszul öltözöttek, segély után járnak.
Senkikem igyekszik visszautasítani őket.
Irene Harand vezérkara, amely annyi oda-
adással szolgálja vezetőnőjét, az ő szelle-
mében dolgozik és mindenki számára talál
tanácsot és segítséget. Kicsi Irene Harand
királysága, de bécsi emberek százai és ez-
rei találják meg hozzá az utat. Itt még
mindig a legtisztább jótékonyssággal dol-
goznak. A felebaráti szeretetet olyan for-
mában gyakorolják, amelyet mindenki
megért. Ippen ilyen az Irene Harand által
életre hívott mozgalom is, amely már nem
szoritkozik Bécsre, mert híveket talált
magának a külföldön is.

Szerkesztői szobájában fogad Harand
asszony. Azt kérdezem tőle, meg van-e
elégedve akciójának eddigi eredményeivel.
— Nehéz válaszolni erre a kérdésre — mon-
dotta Harand asszony. A mi mozgalomunk-
nak három éves tevékenysége után most
harmincezer híve van. Siker-e ez, vagy ku-
darc? Tisztában vagyunk azzal, hogy ha
hangzatos ígéreket tennénk, ha isten
tudja milyen privilégiumokat, vagy konk-
rét hasznat ígérnénk, nagy sikereink vol-
nának. A mi mozgalomunk azonban csak
az emberi lelkiismerethez intézett felhívás.
Mégis azt mondhatom, hogy egy korszak-
ban, amely a jóságot gyengeségnek, a be-
csületet gyávaaságnak, a lelkiismeretessé-
get butaságnak és az igazságosságot a de-
kadencia jelének tekinti — harmincezer
ember, akik a felebaráti szeretet megbö-
csáthatatlan bűnét vallják, mégis nagy si-
kert jelent.

Röviddel e beszélgetés után alkalmas
volt résztvenni, egy „harandista” gyűlé-
sen. Egy nagy, 1500 személyt befogadó
termet az utolsó helyig megtöltött egy
nagyon változatos publikum. Nők és fér-
fiak, fiatalok és öregek régmódi, szakál-
las férfiak és borotváltak, csinos és ele-
gáns nők, művészek, artisták és kérges-
kezü munkások valamennyien és Irene
Harand jötevő szavait várják, aki egy su-
lyos betegség miatt már régen nem tu-
dott barátaihoz beszélni. Ezért, mikor fel-
lép a színpadra, óriási lelkesedéssel fogad-
ják. Szép fejével és karcsu figurájával in-
kább a szalon intim sarkába illene, mint
népgyűlés színpadának csupasz deszkáira.
Ő azonban ért hozzá, hogy a nagygyűlés-
termet intim szalonná változtassa át, a
legközvetlenebb kapcsolatot teremtve meg
hallgatóságával.

— Betegségem alatt — mondja Harand
asszony — egy külföldi lap azt írta, hogy
megőrültem. Csak azt válaszolhatom, hogy
nem örültem meg. Azt hiszem azonban,
hogy a világnak egy nagyrésze megbö-
dült. Vagy talán én vagyok örült, midőn
arra kérem önöket, hogy tiltakozzanak a
keleti és nyugati borzalom ellen? Nem-e

Urban
enő

laszt a néme
ező:
an szerencsége
kelt szóbelileg
t, amelyben
t értekezletre,
e Brüsszelben.
rtékeli a jegy-
azon tőrek-
an végtelense-
t. Másrészt azt
egy a brüssze-
mi egyezmény
nek megtartva
ezmény alkalm-
ni. Tekintette
m írta alá a
ány azt hisz
egyezmény a
kon. A néme-
anában kés
vizsály béké-
közvetítés
bályozás eler-
get tettek.
jelentése sz
ben kijelent
ra helyese-
sitani a kiné-
metország h

laszországot
iano gróf fo

rt egyedü
állásnak

9. A nemze
ongresszusá
hittikai expo
hály kijelen-
sztpárt hely
t, mert egye
dőlésnek.

ndotta Popo-
te alatt kér-
árt mint ha-
rá semmiféle
együtt akar
szélesre van

almi est

Fontaine iro-
nyos Akadémia
rodalmi tár-
r. Gáth László
u költészetéről
szavaini Emi-
versét, ame-
gyarra. Végül
ndani.

Aki egyszer megpróbálta a
Vermouth Branca-t,
az nem ismeri többé az étvágytalanságot.

inkább ott van az örültség, ahol ilyen borzalmasságok megtörténhetnek?

Az érvelésnek ez az egyszerű, szívből fakadó formája természetesen nem téveszti el hatását.

— Azt mondják folyton, hogy az ifjúságra nem lehet ma hatni, ha azt mondják neki: légy jó! A mai ifjúság csak akkor reagál, ha azt mondják neki: Légy hősiés! Kérdem: hogyan lehet ma a legnagyobb hősiességet tanusítani? A válasz: Ha merészelsz békéről, szeretetről, és felebaráti szeretetről beszélni.

Ő maga tanusítást tett erről a heroizmusról. Hitler „Mein Kampf“-jával szemben megírta a „Sein Kampf“ című könyvet, amely egy vérvíz szív fájdalom kiáltása. „Fajörület, a megdühödött nacionalizmus“, „hazugságok a talmudról“, hazugságok a vérvádról“, „hazugság: a kampókereszt legfőbb fegyvere“ — ezek a főbb fejezetei a könyvnek, amely oly világosan bizonyítja, hogy a kampókeresztnek ke-

reszténység és zsidóság elleni szörnyű harca lábbal tiporja az emberi jogokat, amelyek respektálása magától értetődő kell, hogy legyen minden kulturállamban.

Könyvének előszavában Irene Harand ezeket írja:

— Nem a tudósokhoz fordulok. Azt akarom, hogy a nép értsen meg engem. Ezért lehet, hogy a stílus és frazeológia nem fogják kielégíteni az igényeseket. Polytonosan írni kell azonban a kampókereszt szegényéről, hogy elvegyük bátorságát és világgá kiáltuk törvénytelenégeit. Jóhiszemű emberek is megkérdezték tőlem: Miért harcolok éppen az antisemita gyűlölet ellen? Nem azért, mert a zsidókat akarom védeni, hanem, mert ki akarom tépni barátaim szívéből ezt a gyűlöletet. Mert, ha ez a bestialitás egyszer a lélekbe begyökereszt, elegendő egy kis szikra is ahhoz, hogy félelmetes lánggá magasodjék.

Könyvének és lapjának mottója: Harcolok az antiszemizmus ellen, mert az bemozolja a mi kereszténységünket. A legutóbbi gyűlésen belga, lengyel, svájci, cseh, magyar és norvég delegátusok vettek részt, majd megtanácskozták Irene Haranddal, hogy terjeszthetnék mozgalmát országaikban.

Sir Charles Tegart titkos irányításával folyik a palesztinai arab terror mozgalom likvidálása

London is beismeri már a multban elkövetett palesztinai hibákat. Az arab terror újabb zsidó áldozatait

London, október 30. Az Economist című angol lap cikket közöl a palesztinai eseményekről és úgy véli, hogy az egyetlen szerencsés kiút a jelenlegi helyzetből azoknak a terveknek a következetes keresztvitele, amelyeket Anglia maga elé tűzött. Az angol kormány eddig — írja a lap — igyekezett biztosítani a zsidók és az arabok közreműködését a felosztási terv ügyében. Ha azonban lehetetlennek bizonyul a megegyezés, Angliának egyedül kell elhatárolnia a három tervbe vett állami területet. Ha a mufti intranszignens, ugy a független arab államok, Szaudi Arabia, Egyiptom, Irak és Transzjordánia képviselőit hívja meg tárgyalásra Anglia, mint az arab nemzet reprezentánsait, hogy közreműködjenek az új arab állam kormányának megalakításában. A zsidó állam kormányának megalakítása nem lesz nehéz feladat, mert lesznek felelős zsidó vezető emberek, akik alkalmasok kormányfeladatok betöltésére.

A Zsidó Távirati Iroda mértékadó és jól informált londoni körökből szerzett információk alapján megállapítja, hogy a palesztinai hatóságok részéről és az angol parlamentben elhangzott bizakodó kijelentések ellenére is aggodalmat vált ki a londoni kormány körében a jelenlegi palesztinai helyzet. Az a vélemény, hogy ebben a parlamenti ülészakban nem kerül sor Palesztinára vonatkozó törvényjavaslat előterjesztésére a parlamentben. A kormánynak eltökélt szándéka, hogy amíg helyre nem áll a rend és a nyugalom Palesztinában, semmilyen irányban nem tesz újabb politikai lépéseket. Ennek megfelelően az újabb vizsgálóbizottság kiküldésére nézve sem várható újabb intézkedés a közeljövőben. A kormány mint eddig, továbbra is kitart a királyi bizottság javaslatainak alapeszméje mellett.

Elégedetlen a parlament

Meg kell állapítani, — írja az ITA londoni tudósítója — hogy a kormány tudatára ébredt azoknak a súlyos hibáknak, amelyeket a multban követtek el a palesztinai hatóságok. Mégis nyilvánvaló, hogy a jövőbeni Palesztina-politika tekintetében nézeteltérések állnak fenn a londoni kabinet tagjai között.

Különösen homályos a kormány magartatása a főmuftival szemben. Beavatott körök tudni vélik, hogy már az elmúlt évben lépések történtek abban az irányban, végtelenség a mufti tevékenységének,

ez a kísérlet azonban meghiusult. Parlamenti körökben nagy elégedetlenséget váltott ki az a körülmény, hogy a kormány vonatkozott az általános ostromállapot kihirdetéséről. Zavarólag hat az a tény is, hogy a kormány nem hajlandó nyilatkozatokat tenni a Palesztinában folyó külföldi propagandáról és az arab mozgalom pénzügyi forrásairól. Mindenesetre fontos momentumnak tekintik, hogy Ormsby Gore gyarmatügyi miniszter kijelentette a parlamentben, hogy a kormány meg van győződve arról, hogy a mufti Anglia ellensége.

Londoni távirati jelentés szerint az angol rádió rövidesen héber- és arabnyelvű rövidhullámú közvetítéseket fog megkezdeni, az angolelleses propaganda ellensúlyozására, amelyben különösen az olaszok bari arabnyelvű leadásai vezetnek. Az „Ewening Standard“ ezzel kapcsolatosan leszögezi, hogy az angol kormány nem engedheti meg, hogy gyarmati birodalma védtelenül álljon a külföldi propaganda áradatával szemben.

Charles Tegart Palesztinában

A Zsidó Távirati Iroda jólinformált londoni körökből szerzett információk alapján közli, hogy Sir Charles Tegart, a palesztinai kormány új rendőrségi tanácsadójának direktíváira új módszerekkel és eszközökkel fog fellépni ezentul az arab terrorral szemben a palesztinai kormány. Ezek a módszerek azok, amelyekkel Sir Charles Tegart Bengáliában ért el sikereket az ottani terrormozgalmak letörésében. Ezen eljárásnak legelső előfeltétele azonban a legszigorúbb titoktartás. A palesztinai hatóságok az elmúlt hónapban rájöhettek arra, hogy az arab vezetők letartóztatására irányuló tervüket a leg gondosabb óvintézkedések ellenére is megtudták egyes arab vezetők, ugy, hogy néhányuknak sikerült elmenekülniök az elfogatás elől. Most új rendszert vezetnek be a rendőri körök informálása tekintetében, ugy, hogy a hatóságok terveinek kiszivárgása teljesen lehetetlen lesz. A kor-

Textilgyárak!

Nagy bánáti textilgyár képviselője vállal komoly képviseletet Erdély-Bánát részére. Esetleg délcekreval is. Ajánlatok „Gafanciaképes“ jellegre Rudolf Mosse Arad kéretnek.

Selymek

ultramodern szövés-
minták, a legváltozato-
sabb és leggazdagabb
választék.

valamint

RUHA ÉS KABÁT
GYAPJUSZOVETER

forgalomba hozatásával
óriási sikereket ért el

Gallia

CLUJ,
Str. Gen. Neculcea No. 2.
(Renner palota)

Gallia

FIKÜZLETEK AZ ORSZÁG MINDEN JELENTŐS VÁROSÁBAN

mány semmilyen felvilágosításokat nem ad Sir Charles Tegart hollétéről és annak terveiről.

A „Times“ máris megállapítja, hogy a mandatárius kormányzatnak erőlyes fellépése máris jelentős hozzájárult a palesztinai kedélyek megnyugodásához. Valószínű azonban, — írja a lap — hogy ez a látszólagos nyugalom mesterséges dolog és mihelyst feloldják a rendkívüli intézkedéseket, újabb terrorhullám szakad az országra.

Avinoam Yellin

Mint röviden jelentettük, az egyik jeruzsálemi merényletnek Avinoam Yellin, Dávid Jellin, a héber egyetem tanárának fia volt, aki maga is előkelő szerepet játszott Jeruzsálem szellemi életében. Avinoam Yellin súlyosan megsebesült, majd sérüléseibe belehalt. Temetése óriási részvét mellett ment végbe, amely az egész jisivnak nagy manifesztációja volt. Dr. Isaac Herzog főrabbi és Jichak Ben Zwi, a Vaad Leumi elnöke tartottak gyászbeszédeket a nyitott sírnál, amelyekben

megbélyegezték az arab gyilkosságokat. zsidó cserkészek diszórseget állottak koporsó mellett. A gyász jeléül a zsidó iskolákban szünetelt a tanítás. A jeruzsálemi rádió háromperces szünetet tartott.

Avinoam Yellin a cambridgeri egyetem végezte tanulmányait és Billig professzorral, aki 1936 augusztusában es az arab terror áldozatául, nagy arab dományos műven dolgozott, amely egy befejezés előtt állott. Miként atyja Avinoam Yellin is jeles tudós hírében állott arab és angol körökben is sok barátja volt.

A hét elején történt terrorcselekmények másik két zsidó áldozata is volt. jeruzsálemi óvárosban orvul lelőttek zsidó rendőrt. Az egyik a helyszínen meghalt, a másik később halt bele sérüléseibe. A bevándorlási törvény ellen intézendő támadása miatt egy hétre betiltott a Davar című héber napilap megjelenése. Egyidejűleg a sziriai és libanoni arab pokat hat hónapra kitiltották Palesztinából.

Select Mozgó
MA UTOLJÁRA
SIMONE SIMON
könyvekig megható filmje:
Hetedik mennyország
partnere: JAMES STEWART.

Urani Mozgó
MA UTOLJÁRA
Irene Dunne, Gary Cooper
érdekes témájú filmje:
Asszony a viharban

Hitler nem fogadta el Schacht dr. lemondását

Éles ellentétek Göring és Schacht között a gazdasági kérdésekben

Berlin, október 30. (Rador.) A Havas jelentése szerint dr. Schacht lemondásának kérdése tovább foglalkoztatja a német köröket, de a világközvéleményt is. Eddig nem történt változás és dr. Schacht továbbvezeti a gazdasági miniszteri tarcát, valamint a Birodalmi Bankot is. Göring a „Négyéves gazdasági terv“ című folyóiratának legutóbbi számában közölt

cikkéből kitűnik, hogy ellentétek van Schacht gazdaságpolitikájá és Göring fogása között. Ha Schacht mégis maradna, ez csak Hitler közbenjárásának le tulajdonítható, aki nem volt hajlandó fogadni Schacht lemondását. Hivatás német körök egyelőre nem fűznek kommentárokat az ügühöz.

Buc

A gogo-cuzist
Fogadást

Bucuresti, október 30. díg választanak. Es igazgatási választások sokba is be fognak nyu-

Nem rég zajlott Tătărástii de Sus nevű választás. A helység S. cuzista párt vezetői éppen ezélt, az antisz helyeztek arra, hogy a jának helyén, szegyént

A választások előtt sek valósággal ellepték pont legjobb propagand győzni a tătărástii választásokat egyedül a g batják le.

A vezér

Maga a vezértitkár kának élén, elfelejté got“, hogy „Senki s hazájában“.

Minelyt fölszóalt, hogy a jó tătărástiek hogy valaki a aposan

Mindjárt az elején k tág meg a beszédet. je között csinos ká amely akko: robbant vezértitkár ur tajtéka híveinek, hogy ne szat rasztpártia.

— Ti nem adhatok halachenak — ha-sog tudjátok, Mihalache e nak!

Ki volt a Grün

A várt hatás elma sem kiáltotta a várt: kezölég: valaki a töme

— Kérem szépen Sz nek egy szót... megeng Stan Ghitescu tudta de nem volt más vála logba:

— Hogyne Bátyá meg...

Es a teleomani „bát magát a tömegben, oda s aperté nekiszegzte

— Nos, hát ha meg pen mondja meg nekü a Grünbe g zsidót? Ki násznyaga? Mihalache

Stan Ghitescu a go zödült. Közben kitört aki föltette a „kényes egyet a vállalva a sub nyugodtan, mint ah a helyére.

A szónoki emelvény kezdett... Stan Ghitesc beli propagandisták s néhány percen belül m gyűlés.

Soha a jelenleginél k kizise nem volt az ors

A krízis egyelőre cs nui meg, hogy a lapok lik, hogy a kormány távozik, pontosan nove zött. Ezt most már o ják, hogy a végén mag hinni, hogy tényleg l

De kizise vall az amely bizonyos kör során erőt vett.

A fogadások legnagyobb kötik, meg a Café de az emberek az uccán kek az iskolákban...

Vannak akik a fog szubjektívek, azt foga tuz, de vannak, akik zámítások alapján, h fogadások nagy szá alache között oszlan

Többen egy Tatares ulandó koncentrációs náások Mjonescura h lának nagyon kevés a senki sem reszkoz,

Mi

A fogadások általa szerint történnek:

— Mi újság Mitica

— Ki jönne más,

— A tărănisták? N Jenica, Gutza ma-ud.

— Fogadsz, hogy M

Aki egyszer megpróbálta a

Vermouth Branca-1,

az nem ismeri többé az étvágytalanságot.

inkább ott van az örültség, ahol ilyen borzalmasságok megtörténhetnek?

Az érvelésnek ez az egyszerű, szivóvíz fákadó formája természetesen nem téveszti el hatását.

— Azt mondják folyton, hogy az ifjúságra nem lehet ma hatni, ha azt mondják neki: légy jó! A mai ifjúság csak akkor reagál, ha azt mondják neki: Légy hősiés! Kérdem: hogyan lehet ma a legnagyobb hősiességet tanusítani? A válasz: Ha merészelsz békéről, szeretetről, és felebaráti szeretetről beszélni.

Ő maga tanúságot tett erről a heroizmusról. Hitler „Mein Kampf“-jával szemben megírta a „Sein Kampf“ című könyvet, amely egy vérvörös szív fájdalom kiáltása. „Fajörület, a megdühödött nacionalizmus“, „hazugságok a talmudról“, „hazugságok a vérvádról“, „hazugság: a kampszereszt legfőbb fegyvere“ — ezek a főbb fejezetek a könyvnek, amely oly világosan bizonyítja, hogy a kampszeresztnek ke-

reszténység és zsidóság elleni szörnyű harca lábba tiporja az emberi jogokat, amelyek respektálása magától értetődő kell, hogy legyen minden kulturállamban.

Könyvének előszavában Irene Harand ezeket írja:

— Nem a tudósokhoz forcuok. Azt akarom, hogy a nép értsen meg engem. Ezért lehet, hogy a stílus és frazeológia nem fogják kielégíteni az igényeseket. Folytonosan írni kell azonban a kampszereszt szegényéről, hogy elvegyük bátorságát és világgá kiáltuk törvénytelenégeit. Jóhiszemű emberek is megkérdézték tőlem: Miért harcolok éppen az antiszemitizmus gyűlölet ellen? Nem azért, mert a zsidókat akarom védeni, hanem, mert ki akarom tépni barátaim szívéből ezt a gyűlöletet. Mert, ha ez a bestiálítás egyszer a lélekbe begyökerezett, elegendő egy kis szikra is ahhoz, hogy félelmetes lánggá magasodjék.

Könyvének és lapjának mottója: Harcolok az antiszemitizmus ellen, mert az bemocskolja a mi kereszténységünket. A legutóbbi gyűlésen belga, lengyel, svájci, cseh, magyar és norvég delegátusok vettek részt, majd megtanácskozták Irene Haranddal, hogy terjeszthetnék mozgalmát országaikban.

Sir Charles Tegart titkos irányításával folyik a palesztinai arab terror mozgalom likvidálása

London is beismeri már a multban elkövetett palesztinai hibákat. Az arab terror újabb zsidó áldozatai

London, október 30. Az Economist című angol lap cikket közöl a palesztinai eseményekről és úgy véli, hogy az egyetlen szerencsés kiút a jelenlegi helyzetből azoknak a terveknek a következetes keresztvitele, amelyeket Anglia maga elé tűzött. Az angol kormány eddig — írja a lap — igyekezett biztosítani a zsidók és az arabok közreműködését a felosztási terv ügyében. Ha azonban lehetetlennek bizonyul a megegyezés, Angliának egyedül kell elhatárolnia a három tervbe vett állami területet. Ha a mufti intranszignens, úgy a független arab államok, Saudi Arabia, Egiptom, Irak és Transzjordania képviselőit hívja meg tárgyalásra Anglia, mint az arab nemzet reprezentánsait, hogy közreműködjenek az új arab állam kormányának megalakításában. A zsidó állam kormányának megalakítása nem lesz nehéz feladat, mert lesznek felelős zsidó vezető emberek, akik alkalmasok kormányfeladatok betöltésére.

A Zsidó Távirati Iroda mértékadó és jól informált londoni körökből szerzett információk alapján megállapítja, hogy a palesztinai hatóságok részéről és az angol parlamentben elhangzott bizakodó kijelentések ellenére is aggodalmat vált ki a londoni kormány köreiben a jelenlegi palesztinai helyzet. Az a vélemény, hogy ebben a parlamenti ülészakban nem kerül sor Palesztinára vonatkozó törvényjavaslat előterjesztésére a parlamentben. A kormánynak eltökélt szándéka, hogy amíg helyre nem áll a rend és a nyugalom Palesztinában, semmilyen irányban nem tesz újabb politikai lépéseket. Ennek megfelelően az újabb vizsgálóbizottság kiküldésére nézve sem várható újabb intézkedés a közeljövőben. A kormány mint eddig, továbbra is kitart a királyi bizottság javaslatainak alapeszméje mellett.

Elégedetlen a parlament

Meg kell állapítani, — írja az ITA londoni tudósítója — hogy a kormány tudatára ébredt azoknak a súlyos hibáknak, amelyeket a multban követtek el a palesztinai hatóságok. Mégis nyilvánvaló, hogy a jövőbeni Palesztina-politika tekintetében nézeteltérések állanak fenn a londoni kabinet tagjai között.

Különösen homályos a kormány magatartása a főmuftival szemben. Beavatott körök tudni vélik, hogy már az elmúlt évben lépések történtek abban az irányban, végtelenségnek a mufti tevékenységének,

ez a kísérlet azonban meghiusult. Parlamenti körökben nagy elégedetlenséget váltott ki az a körülmény, hogy a kormány vonatkozott az általános ostromállapot kihirdetéséről. Zavarólag hat az a tény is, hogy a kormány nem hajlandó nyilatkozatokat tenni a Palesztinában folyó külföldi propagandáról és az arab mozgalom pénzügyi forrásairól. Mindenesetre fontos momentumnak tekintik, hogy Ormsby Gore gyarmatiügyi miniszter kijelentette a parlamentben, hogy a kormány meg van győződve arról, hogy a mufti Anglia ellensége.

Londoni távirati jelentés szerint az angol rádió rövidesen héber- és arabnyelvű rövidhullámú közvetítéseket fog megkezdni, az angolelles propaganda ellensúlyozására, amelyben különösen az olaszok bari arabnyelvű leadásai vezetnek. Az „Ewening Standard“ ezzel kapcsolatosan leszögezi, hogy az angol kormány nem engedheti meg, hogy gyarmati birodalma védtelenül álljon a külföldi propaganda áradatával szemben.

Charles Tegart Palesztinában

A Zsidó Távirati Iroda jólinformált londoni körökből szerzett információk alapján közli, hogy Sir Charles Tegart, a palesztinai kormány új rendőrségi tanácsadójának direktíváira új módszerekkel és eszközökkel fog fellépni ezen a arab terrorral szemben a palesztinai kormány. Ezek a módszerek azok, amelyekkel Sir Charles Tegart Bengáliában ért el sikereket az ottani terrormozgalmak letörésében. Ezen eljárásnak legelső előfeltétele azonban a legszigorubb titoktartás. A palesztinai hatóságok az elmúlt hónapban rájöttek arra, hogy az arab vezetők letartóztatására irányuló tervüket a leggonoszabb óvintézkedések ellenére is megtudták egyes arab vezetők, úgy, hogy néhányuknak sikerült elmenekülniök az elfogatás elől. Most új rendszert vezetnek be a rendőri körök informálása tekintetében, úgy, hogy a hatóságok terveinek kiszivárgása teljesen lehetetlen lesz. A kor-

Textilgyárak!

Nagy bánáti textilgyár képviselője vállal komoly képviselést Erdély-Bánát részére. Esetleg délre is. Ajánlatok „Gafanciképes“ jellegű Rudolf Mosse Arad kértnek.

Selymek
-ultramodern szövés-
minták, a legváltozato-
sabb és leggazdagabb
választék.

valamint

RUHA ES KABÁT
GYAPJUSZOVETER

forgalomba hozatával
óriási sikereket ért el

Gallia

CLUJ,
Str. Gen. Neculcea No. 2.
(Renner palota)

Gallia

FIOKÜZLETEK AZ ORSZÁG MINDEN JELENTŐS VÁROSÁBAN.

mány semmilyen felvilágosításokat nem ad Sir Charles Tegart hollétéről és annak terveiről.

A „Times“ máris megállapítja, hogy a mandatórius kormányzatnak erélyes fellépése máris jelentősen hozzájárult a palesztinai kedélyek megnyugodásához. Valószínű azonban, — írja a lap — hogy ez a látszólagos nyugalom mesterséges dolog és mihelyt feloldják a rendkívüli intézkedéseket, újabb terrorhullám szakad az országra.

Avinoam Yellin

Mint röviden jelentettük, az egyik jeruzsálemi merényletnek Avinoam Yellin, Dávid Jellin, a héber egyetem tanárának fia volt, aki maga is előkei szerepet játszott Jeruzsálem szellemi életében. Avinoam Yellin súlyosan megsebesült, majd sérüléseibe belehalt. Temetése óriási részvét mellett ment végbe, amely az egész jászoknak nagy manifesztaója volt. Dr. Isaac Herzog főrabbi és Jichak Ben Zwi, a Vaad Leumi elnöke tartottak gyászbeszédet a nyitott sírnál, amelyekben

megbélyegezték az arab gyilkosságokat. zsidó cserkészek diszörseget állottak koporsó mellett. A gyász jeléül a zsidó iskolákban szünetelt a tanítás. A jeruzsálemi rádió háromperces szünetet tartott.

Avinoam Yellin a cambridgei egyetem végzte tanulmányait és Billig professzorral, aki 1936 augusztusában es az arab terror áldozatául, nagy arab dományos műven dolgozott, amely befűzés előtt állott. Miként atyja Avinoam Yellin is jeles tudós hírében állott arab és angol körökben is sok bar volt.

A hét elején történt terrorcselekménynek másik két zsidó áldozata is volt. Jeruzsálemi óvárosban orvul lölettek zsidó rendőrt. Az egyik a helyszínen meghalt, a másik később halt bele sérüléseibe. A bevándorlási törvény ellen intézkedés miatt egy hétre betiltott a Davar című héber napilap megjelenése. Egyidejűleg a sziriai és libanoni arab pokat hat hónapra kitiltották Palesztinából.

Select Mozdó
MA UTOLJÁRA
SIMONE SIMON
könyvekig megható filmje:
Hetek mennyország
partnere: JAMES STEWART.

Urani Mozdó
MA UTOLJÁRA
Irene Dunne, Gary Cooper
érdekes témájú filmje:
Asszony a viharban

Hitler nem fogadta el Schacht dr. lemondását

Éles ellentétek Göring és Schacht között a gazdasági kérdésekben

Berlin, október 30. (Radur.) A Havas jelentése szerint dr. Schacht lemondásának kérdése tovább foglalkoztatja a német köröket, de a világközvéleményt is. Eddig nem történt változás és dr. Schacht továbbvezeti a gazdasági miniszteri tárcát, valamint a Birodalmi Bankot is. Göring a „Négyéves gazdasági terv“ című folyóiratának legutóbbi számában közölt

cikkéből kitűnik, hogy ellentétek van Schacht gazdaságpolitikája és Göring fogása között. Ha Schacht mégis maradt volna, ez csak Hitler közbenjárásának le tulajdonítható, aki nem volt hajlandó fogadni Schacht lemondását. Hivatás német körök egyelőre nem fűznek kommentárokat az ügyhöz.

Buc

A zogo-cuzist Fogadás!

Bucuresti, október 30. dig választanak. Es igazgatási választások sokba is be fognak nyu

Nem rég zajlott Tătărești de Sus nevű választás. A helység zozista párt vezetői éppen ezért, az antisz helyeztek arra, hogy a jának helyén, szegyen

A választások előtt sek valóság ellettek pont legjobb propogam győzni a tătărești-i vataikat egyedül a g hatják le.

A vezetői Maga a vezetőitkár karának élén, efelejtgot“, hogy „Senki se nazájában“.

Minelet fölszólat, hogy a jó tătăreštiek hogy valaki a aposat

Mindjárt az elején k tag meg a beszédét, jei között csinos kis amely akkor robbant vezetőitkár ur tájézo hivének, hogy ne szarasztpártia.

— Ti nem adhatok halachenak — ha sog tudjátok, Mihailache e nak!

Ki volt a Grün A várt hatás elma sem kiáltotta a várt: kezölög: valaki a töme — Kérem szépen Sz nek egy szót... megeng Stan Ghitescu tudta de nem volt más vála logba:

— Hogyne Bátyá meg...

Es a teleormani „bát nagát a tömegben, oda s aperté nekiszegezte

— Nos, hát ha meg pen monda meg nekü a Grünbe g zsidó? Ki násznagya? Mihailache

Stan Ghitescu, a go zöldült. Közben kitört aki föltette a „kényes egyet a vállalva a sub nyugodtan, mint ah a helyére.

A szónoki emelvény kezdett... Stan Ghitescu bel propagandisták s néhány percen belül m gyűlés.

Soha a jelenleginél kizise nem volt az ors

A krízis egyelőre es nul meg, hogy a lapok lik, hogy a kormány távozik, pontosan nove zött. Ezt most már o ják, hogy a végén mag hinni, hogy tényleg k

De kiziste vall az amely bizonyos kört során erőt vett.

A fogadások legnagyobb kötik, meg a Café de az emberek az uccán kek az iskoákban...

Vannak alkik a fog szubjektivek, azt foga uz, de vannak, akik számítások alapján, h fogadások nagy szá malache között oszlan

Többen egy Tatares ulandó koncentrációs náások Mionescura h lának nagyon kevés s senki sem reszkitoz,

Mi A fogadások által szerint történnek: — Mi ujság Mitica — Ki jönne más, — A tărănisták? N Jenica, Gutza ma ad. — Fogadsz, hogy M

Bucuresti görbetükör

**A gogo-cuzisták zsidó vezetőikre porul járt Tatarastiban...
Fogadási láz a fővárosban a kormánykrízis küszöbén**

Bucuresti, október 30. A községek még mindig választanak. És valószínű, hogy a közgazdasági választások a parlament választásokba is be fognak nyúlni.

Nem rég zajlott le a teleormanmegei, Tatarástii de Sus nevű községben a tanácsválasztás. A helység Stan Ghitescu, a gogo-cuzista párt vezetőjének szülőfaluján s éppen ezért, az antiszemita különös súly helyezett arra, hogy a vezetői kör ösi kúriájának helyén, szégyent ne valljanak.

A választások előtt a gogo-cuzista körtekek valóságilag ellettek a kis községek. A központ legjobb propagandistái jöttek le, meggyőzni a tatarástii választókat, hogy szavazataikat egyedül a gogo-cuzista párt-ra adhatják le.

A vezetőik Tatarástibe jön

Maga a vezetőik is megérkezett vezekarának élén, elfelejtve azt a régi „igazságot”, hogy „Senki sem lehet proféta saját hazájában”.

Milyen főszoval, nyomban észrevette, hogy a jó tatarástiek már nem a régié, s hogy valaki a aposon fővilágosította őket.

Mindjárt az elején közbeküldésekkel zavart meg a beszédét. Stan Ghitescu és földjei között csinos kis dialogus indult meg, amely akkor robbant botanyba, amikor a vezetőik ur tájékozó szájával azt tanácsolta híveinek, hogy ne szavazanak a nemzeti párt-pártára.

— Ti nem adhatok egyetlen voksot se Mihailachenak — hasogta — mert mint jól tudjátok, Mihailache eladta magát a zsidóknak!

Ki volt a Grünberg zsidó násznagya?

A várt hatás elmaradt. Egyetlen paraszt sem kiáltotta a várt: „ugy van-t, — sőt ellenkezőleg: valaki a tömegből szót kért:

— Kérem szépen Szonok ur, én is mondanék egy szót... megengedi-e?

Stan Ghitescu tudta, hogy ebből baj lesz, de nem volt más választása, belement a dologba:

— Hogyne Bátyám, hogyne engedném meg...

Eg a teleormani „bátya” nehézkesen áttörte magát a tömegben, odaállott Stan Ghitescu elé s aperté nekiszegte a kédését:

— Nos, hát ha megengedi, hát kérem szépen mondja meg nekünk, ki házasította meg a Grünberg zsidót? Ki volt a zsidó doktor ur násznagya? Mihailache ur, vagy más valaki?

Stan Ghitescu, a gogo-cuzista vezér kékkült zöldült. Közben kitért a botány, a paraszt, aki fölötté a „kényes” kédést még rántott egyet a vállával a subáján, aztán ugyanolyan nyugodtan, mint ahogy jött, visszament a helyére.

A szonoki emelvény veszedelmesen inogni kezdett... Stan Ghitescu és a többi központbeli propagandisták sietve szedelőzködtek s néhány percen belül már Mihailachet érette a gyűlés.

Soha a jelenleginél kedélyesebb kormányküzde nem volt az országnak.

A krízis egyelőre csupán annyiban nyilvánul meg, hogy a lapok fáradhatatlanul ismétlik, hogy a kormány ezúttal végérvényesen távozik, pontosan november 10 és 15-ike között. Ezt most már olyan biztonsággal állítják, hogy a végén maga Tatarescu is etalálja hinni, hogy tényleg le kell mondania.

Fogadási láz

De k'üzire vall az a nagy fogadási láz is, amely bizonyos körökben az utóbbi napok során erőt vett.

A fogadások legnagyobb részét a Corsóban kötik meg a Café de la Paixben, de fogadnak az emberek az uccán, a villamoson, gyerekek az iskolákban...

Kire fogadnak?

Vannak akik a fogadásoknál elfogultak, szubjektívek, azt fogadják le, akihez a szívük húz, de vannak, akik bizonyos matematikai számítások alapján, hideg mérlegelés alapján.

Fogadások nagy százáka Tatarescu és Mihailache között oszlanak meg. Többen egy Tatarescu emöksége alatt alaulandó koncentrációs kormányt fogadnak le, mások Mihailache helyezik a tétjüket. Váilának nagyon kevés a hive, és végül Gogára senki sem reszkioz.

Mitica és Jenica fogadnak

A fogadások általában a következő recipé szerint történnek:

- Mi újság Mitica? Ki jön?
- Ki jönne más, mint Mihailache.
- A táranisták? Ne beszélj badarságokat, Jenica, Gutza marad.
- Fogadsz, hogy Mihailache következik?

— Tartom a fogadást, ezet egy ellen, hogy Gutza marad.

— Legyen ezer. Zsorzsika tanu vagy, ezer lej áll.

A fogadás a maga rendje és módja szerint megtörtént.

De vannak, akik csak arra fogadnak, hogy meztitáb, vagy hasoncsuszva végig mennek

a Victorián, ha Gutza marad, vagy a táranisták jönnek. Sőt egyesek saját fejük bekapására is vállalkoznak.

Argetoianu fogadása

Közismert Argetoianunak a fogadása, aki arra kötelezte magát miattal kormányon volt, hogy mezte until és emyövel a kezében sétál végig a Victorián, miheiyt Duca eskütételre megy a palotába.

A pillanat bekövetkezett, de Argetoianu a konverzióval eintéztnek tekintette az adóságát és a főváros megmenekült egy nem egészen kellemes látványtól. (del.)

Belisha angol hadügyminiszter a zsidó frontharcosok ünnepélyén

London, okt. 30. November 7-én tartják meg Londonban az angliai zsidó frontharcosok az elesett hősök emlékének szentelt ezévi nagyszabású istentiszteletet a szabad ég alatt. A birodalom minden ré-

széből népes küldöttségek indulnak Londonba, hogy résztvegyenek az ünnepségen. A parádén részt fog venni Loslie Hore-Belisha, Anglia hadügyminisztere is, aki tudvalevően zsidó.

Menekülnek a danzigi zsidók

Ujabb pogrom volt a szabadvárosban

Danzig, október 30. Danzigi jelentés szerint a szombati és vasárnapi zsidóellenes kilengéseket ujabb és az előbbieknél is nagyobb méretű pogrom követte hétfő-ő keddre virradó éjszaka. A nemzeti szocialista ohamosztások vezénylete alatt felvonult huligánok sora zukták be a zsidó üzletek és áruházak kirakatait. Az áruk nagy részét tönkretették és az uccá-hajították. Egyenruhás SA-leányok és hitlerista ifjak zsidó magánházakba is behatoltak és mindent összeromboltak, ami kezükbe került. A kirakatablakok beverésével okozott kár egymagában 100.000 zlotira rug. A zsidó lakosság körében pánikszei hangulat ualkodik. A sötétség beálltával egyetlen zsidó sem hagyhatja el lakását. A házak kapuit és lakások bejáratait elbarikádozták.

De nemcsak Danzig városában volt ujabb pogrom, hanem Zoppot fűdövárosba is átcaptak a zsidóellenes kilengések. Egy zsidó tulajdonban lévő porcellán üzletet teljesen összeromboltak. A nemzeti szocialisták rüpcédulákat osztogattak az uccákon, amelyben bejelentik, hogy meg fogják tisztogatni a zsi-

dóktól a Danzig melletti fűdöhelyeket, Zoppot és Olivát. A két helység jöbbszerű zsidó lakóai menekülésszerűen elhagyják lakóhelyüket.

Danzigból számos zsidó család vagyonának hátrahagyásával ugyancsak elmenekült a városból. A menekültek nem me-nek éintkezésbe lépni és segítséget kérti semmilyen külföldi zsidó szervezettől megtorlásoktól való félelmükben. Több nagy zsidó kereskedelmi és szállítási vállalat Danzigból más kikötővárosba helyezte át székhelyét.

Varsói jelentés szerint a lengyel kormány danzigi diplomácia képviselői erőlyesen intervenáltak a danzigi hatóságoknál a lengyel állampolgárok érdekében. A pogromok áldozatainak nagy része ugyanis lengyel illetőségű.

A zsidó segélyszervezetek Danzigba küldték megbízottait, hogy a helyszínen vizsgálják meg a helyzetet.

A zsidó parlamenti klub tagjai Beck lengyel külügyminiszterrel intervenáltak a danzigi kilengések ügyében.

Volopolska grófné letartóztatásának titokzatos háttére

Büntársa volt-e a két kivégzett német arisztokrata hölgynek?

Varsó, október 30. A lengyel közvélemény érdeklődésének erőterben változatlanul Volopolska grófnő berlini letartóztatásának ügye áll. A dusszágad, 50 év körüli Volopolska József gróf 26 éves felesége szépségéről és eleganciájáról híres a lengyel főváros előkelő köreiben. A polgári családból származó grófnét Lengyelország lezsebb asszonyaként emlegették. A grófnő állandó vendége volt a diplomáciai és főuri estélyeknek, jelen volt minden nevezetesebb társadalmi eseményen és úgy tudják róla, hogy a politika iránt nem érdeklődik. Eppen ezét általános meglepetést keltett letartóztatása.

Volopolska grófné még augusztus havában Párizsba akart utazni, hogy megtekintse a világkiállítás és meglátogassa Franciaországban élő édesanyját. Németországban történt átuzasása közben azonban a Gestapo detektívei letartóztatták. A letartóztatás a berlini pályaudvaron történt és azóta Volopolska grófné a moabiti fegyház lakója. Az előkelő lengyel hölgyet Németország kárára történt kémkedéssel vádolják.

Mit mond a férj?

Volopolska gróf mindent elkövet, hogy feleségét megmentse a súlyos vád következményeitől. A gróf egy újságrónak ezeket mondta felesége titokzatos kémkedési ügyéről:

— Lehetetlennek tartom, hogy feleségem kémkedést követett volna el. Az igaz, hogy Berlinen történt átuzasása alkalmával kompromittáló adatokat találtak nála, de azt hiszem, hogy csak rosszhiszeműségöl van szó.

Feleségem sohasem foglalkozott politikával és két év óta most először utazott külföldre.

Volopolska gróf Varsó egyik legismertebb ügyvédjét, dr. Beylint bizta meg felesége védelmének előkészítésével és az ügyvéd Berlinbe utazott, hogy a kinos ügy részleteit tisztázza. A grófné eddig naponként leveleket írhatott férjéhez és elsősorban ötéves kislánya iránt érdeklődik.

A Paris Soir berlini tudósítója szerint a berlini lengyel követség érdeklődött Volopolska grófné letartóztatásának oka felől a német kormánytól és a berlini hatóságok azt a felvilágosítást adták a követségnek, hogy a grófné letartóztatása súlyos gyanuokok alapján történt.

1935-ben foglalkoztatta ugyanis a német bünygyi hatóságokat a Sosnowski-féle nagy kémkedési botrány. A kémszolgálat feje Sosnowski lengyel állampolgár volt, akit szintén letartóztattak, de később kiszolgáltattak Lengyelországnak.

Sosnowskit éveken át mint előkelő világit ismertek Berlinben és sokat beszéltek káprázatos estélyeiöl. A gazdag lengyel ur a nők kedvence volt és — mint később kiderült — szerelmi kalandjai révén igen fontos államtitkok birtokába jutott. A kémkedési botrány kipattanása után letartóztattak két előkelő hölgyet, von Berg bárónét és Renate von Natzert, akiket azzal vádoltak, hogy Sosnowski büntársai voltak. A két előkelő fiatal hölgyet a bíróság lefejezésre ítélte és az ítéletet végre is hajtották.

ELIDA-ADOMA

LORD ALBERMERLE.

XV.-ik Lajos uralkodása idejében párizsi angol követ, egy nagyon szellemes, előkelő és egyben nagyon gazdag ur, felette elkényeztette elragadóan szép barátnőjét és mindennel megajándékozta, ami csak megfetszett neki, hogy még sebb legyen, mint amilyen volt.

Amidőn egy este társaságában a csillagok ragyogásáról áradozott, mosolyogva megjegyezte: „Kedvesem, miért dicséri a csillagokat? Tudja jól, hogy a legjobb akarat mellett sem tudok Önnek csillagokat ajándékozni”.

Kifinomult izlésű emberek szívesen ajándékoznak tőkeletes dolgokat.

AJÁNDÉKOZZÁL:

ELIDA

SAVONS, SHAMPOOS, CREMES

A titkos rendőrség azonban a két nő kivégzésével még nem látta befejezettek az ügyet, mert valószínűnek tartották, hogy Sosnowski valamennyi büntársát nem tudták még leleplezni. A titkos rendőrség azóta is szakadatlanul folytatta a nyomozást Sosnowski női büntársainak leleplezésére és eddig hivatalosan meg nem erősített hírek szerint Volopolska grófné ennek a kémhálozatnak lett volna egyik tagja.

A legújabb külföldi lapjelentések szerint egyébként remény van arra, hogy Volopolska grófnét kicserélik Lengyelországban letartóztatott német állampolgárokkal.

1938 januárjában összeül a lengyelországi zsidóság kongresszusa

Varsó, október 30. Megemlékezett annakidején az Uj Kelet arról, hogy a lengyelországi zsidó szervezetek képviselőinek részvételével bizottság alakult, amely feladatául a lengyel zsidóság általános kongresszusának összehívását és előkészítését tűzte ki. A bizottság legutóbbi értekezletén a legtöbb zsidó politikai párt bejelentette részvételét a kongresszuson. A „Bund”, az Aguda és a revizionisták megtagadták a kongresszuson való részvételüket.

A kongresszus technikai előkészítő munkálatai máris befejeződtek és 1938 januárjában fog összeülni a kongresszus.

— **Hurutos sárgaság fellépésénél az igen enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz lehetőleg mindennap reggel felkeléskor és este lefekvés előtt fél-fél pohárnyi mennyiségben használandó. Kénekezze meg orvosát.**

— **Megalakult a román nemzeti repülőgépgyártási ipar. Bucurestiből jelentik: Tegnap megalakult a román nemzeti repülőgépgyártási ipar vállalat 130 millió lej tőkével, aminek 75 százalékat az állam, 25-öt magánosok fedik. A magántőke a máig eddig is működött repülőgéparakba van fedtetve. Az új vállalat fogja megkapni az eddig külföldön eszközölt rendelések egy részét.**

Kemal Atatürk és Tatarescu szívélyes tárgyalásai

Az ankarai ünnepek

Ankara, október 30. Tatarescu miniszterelnök tegnap megjelent Sibiceanu kabinetfőnöke társaságában Atatürk elnöknel és szerencsekívánatait fejezte ki a török nemzeti ünnep alkalmából.

A délutáni katonai parádén az elnöki emelvényen helyet kaptak a Balkán-államok vezérkari főnökei, köztük Sichiuti tábornok is, Tatarescu is látható érdeklődéssel követte a török hadsereg fényes demonstrációját, majd Dzsela Bajar miniszterelnökkel együtt távozott a parádé színhelyéről.

Sichiuti tábornok és a román tiszti küldöttség tagjai a román hadsereg nevében tolmácsolták szerencsekívánataikat Atatürk elnöknek. A diplomáciai kar tiszteletére rendezett fogadásban Telemaque román követ Victor Antonescu szerencsekívánatait továbbította.

Ankara, október 30. (Rador.) A Rüssi Arras külügyminiszter által Tatarescu tiszteletére adott tegnap esti vacsorán megjelentek Dzsela Bajar miniszterelnökkel az éjféli kormány majdnem összes tagjai, továbbá számos katonai és polgári előkelőség. Vacsora után Tatarescu Atatürk elnök meghívottja volt a nemzeti ünnep alkalmából rendezett estélyen. A díszteremben Atatürk elnök késő éjjelig tartotta magánál Tatarescut, akit jobbán helyezett el.

— Alkalma van mostan — mondotta az elnök — megismerkedni országom nemzeti életének minden terevén való képviselőit. Láthatja, hogy nemzetünk minden tagja örömet mutat, amikor ma itt látja önt körünkben.

Töltőtoll hét

BOROS

papírkereskedésben

Tekintse meg kirakatait

Tekintse meg kirakatait!

KÖZGAZDASÁG

Megjelent a forgalmi adó-törvény módosítása

A Monitorul Oficial 1937. október 28-án kelt 249. számában megjelent és a forgalmi adótörvény módosításáról szóló rendelet-törvény a következő fontosabb intézkedéseket tartalmazza:

Számlaérték alatt, amely az adó kiszámításának alapjául szolgál, a gyártmányok forgalombahozási értéke értendő, magába foglalván: a csomagolást, a fogyasztási adókat és minden más költséget, taxát és adót, amelyek együtt növelik a számla végértékét.

A **Registru special** és a nyersanyagok forgalmát kintünető üzleti könyvek a **termelés helyén** vezetendők. A kiadások leírásait az érkezésekről és eladásokról, mennyiség és érték szerinti **lerakati Registru specialt** tartoznak vezetni, mely az esetleges árdifferenciák megállapítása végett évnegyedévente lezárandó.

A **saját lerakatok, bizományi lerakatok, eladási irodák és hivatalok** útján kiárusított gyártmányok megadóztatása, ezek folyó árai alapján történik, az áruknak a gyárból történt kiszállítását követő hónap első tíz napjában. Itt is évnegyedévente elszámolások ejtendők, a gyárak által a lomkatonák számlázott és a lerakatok által elért eladási árak között felmerülő esetleges differenciák utáni adó leróvása végett.

Adómentességet kizárólag azon kisipari műhelyek élveznek, melyek legfeljebb 5 lóerőt használnak, vagy legfeljebb 7 bér munkást alkalmaznak, és inasokon kívül, a munkakamara tagjai, mesterkönyvvél rendelkeznek és műhelyüket önmaguk vezetik.

Nem élveznek adómentességet, ha a fenti rendelkezéseknek meg is felelnek a következők: a különleges sajtó gyártói, valamint azok, akiknek sajt és vaj termelése évenként 5000 kg.-nál nagyobb; az illatszerek, szepitőszergyárak, evőszékgyárak, bőrkészítők, bőrkészítménygyárak, hentesáru gyárak, finom és nemes fémöntődékek, tükörgyártók, konzervgyártók, fésű, gomb, és egyéb kazein, stb. cikkek gyártói, szövők, tricotaje és szőnyeggyártók, akik kettőnél több szövőszékkel dolgoznak, vatta- és vatolingyárak, szappan- és gyertyagyártók, cserzőgyárak, amennyiben hajtóerőt használnak; méz- és szénégetők, ha nem kezdetleges kemencékkel dolgoznak, amelyek évenként legfeljebb egy vagon termelnek; cukorka- és édességgyárak, téglá- és cserépgyárak, amelyek hajtóerővel dolgoznak.

A **nyersanyagtermelői be nem hajtható adó** miniszteri határozattal azon gyár iparosra hárítható, aki a nyersanyagot használja, köteles lévén ezt levonni és a kincstárnak beszállítani.

Az **esedékesség idején be nem fizetett adó**, azonnal végrehajtható. (Eddig csak három hónap letelte után volt végrehajtható.)

A **Registru specialban az adatok** legkésőbb a következő nap estéjéig vezetendők be. (Eddig 8 napi határidő volt engedélyezve.)

Kihágás esetén a fellebbezés, a megrövidített adó felének erejéig, nem függeszti fel a végrehajtást.

A forgalmi adó 5 év alatt évül el, melynek számítása kezdődik az utolsó végrehajtási cselekedettől, ha nem volt végrehajtás — a tartozás előírásától; ha nem volt előírás — azon időponttól, amikor az adóügyi közegeknek lehetőségük volt a kincstár jogait megállapítani.

Douglas Jay, közismert angol gazdasági író, érdekes tanulmányban foglalkozik Németország titkos aranytartalékainak kérdésével. Az angol közgazdász szerint ezek a tartalékok amelyek kétségen felül háborús célokat szolgálnak, ma mintegy 500 millió német márkára, tehát mintegy 20 milliárd lejre rúgnak.

A titkos tartalékok gyűjtését 1934-ben tehát már a nemzeti szocialista éra teljében, kezdette meg Németország. Hivatalos kimutatások szerint ugyanis ebben az évben a Német Birodalmi Bank aranykészlete 298.4 millió márkával apadt, noha Douglas Jay számításai szerint az aranyexport mindössze 217.7 millió márkára ruggott. A hiányzó 80.7 millió márkát kitevő arany mennyiséget, tehát a Harmadik Birodalom tartalékolta és ezzel megvetette háborús titkos aranytartalékjainak alapját.

1935-ben a Német Birodalmi Bank további 72.6 millió márkás aranyvesztéséget könyvelt el, noha ebben az évben Németországba 101.5 millió márkával több aranyat szállítottak, mint amennyit az aranyexport kitett. Ebben az évben tehát 174.1 millió márkát érő arannyal szaporították a titkos aranyalapot. A rákövetkező 1936 évben Németország aranybehozatala 7.2 millió márkával meghaladta az aranykivitelt, ennek ellenére a Reih-bank aranykészlete hivatalos kimutatás szerint további 19.6 millió márkával apadt. Nem kétséges, hogy ebben az évben újabb 28.8 millióval gyarapították a titkos tartalékokat.

Mindössze 1.4 millió márkával növekedett, noha az aranybehozatal január és május hónapok között 23.4 millióval meghaladta a kivitelt.

Douglas Jay ugyanezen alapon arra az eredményre jut, hogy a Harmadik Birodalom az idei év január-május hónapjaiban további 122 millió márkát helyezett eddigi aranytartalékai mellé.

Az 1936 évig Németországban még négy jegykibocsátó magánbank működött 70 millió márká aranykészlettel. Ebben az évben azonban kötelezték ezt a négy bankot, hogy aranykészletüket a Reichsbanknak adják át, azonban ez a hetvenmillió aranykészlet ma sem szerepel a Birodalmi Bank kimutatásában, nyilvánvaló tehát, hogy ugyancsak a titkos tartalékok növelésére fordították.

Németország aranykészletének növeléséhez igen nagy mértékben járult hozzá Oroszország is, amelyik 1935-ben, a Harmadik Birodalommal szemben fennálló tartozásainak végleges likvidálására arannyal fizetett. Így tudott Németország ebben az évben 174 millió márká értékű aranyat tartalékolni.

A titkos aranyalap növelését az idei évben igen előmozdította az a kormányintézkedés, melynek értelmében a német állampolgárok kötelesek voltak külföldi számlákon fennállott követeléseiket a Reichsbank rendelkezésére bocsátani, illetve a Birodalmi Bankra engedélyezni.

A fentebb felsorolt latens aranyalapot együttesen 475.6 millió márkára rúgnak. Ehhez hozzá kell számítani a Birodalmi Bank 68.6 millió márká értékű aranykészletéből 49.2 millió márkát, mely a belföldön van, míg 19.4 millió márká értékű aranyat a jegybank külföldön helyezett el tartozásainak biztosítékul. Ezt a belföldi diszponibilis aranyat is figyelembe véve tehát, a Harmadik Birodalom 520 millió arany márkára becsülhető titkos alapok felett rendelkezik.

Rheuma ellen Togal

Togal-tabletták biztosan gyógyítanak: Rheumát, Kószvényt, Ülőidegzásbát, Hüléses betegségeket, Idegfájdalmakat, Spányolnáthát, Fejfájást és Hüléses betegségeket

Ha több mint 7000 orvos, klinika és kórház önként beküldött közlegyűlésre írt le írásra a Togal kitérő hatásait igazolja. Ön is teljes bizalommal használhatja. A Togal az Ön házi gyógyszeréi között se hiányozhat. Gyógyszerárakban és díjazásokban. Lej 52.-, 130.- (és Lej 12.-).

500 millió márka titkos aranytartalékkal rendelkezik a Harmadik Birodalom

Douglas Jay, közismert angol gazdasági író, érdekes tanulmányban foglalkozik Németország titkos aranytartalékainak kérdésével. Az angol közgazdász szerint ezek a tartalékok amelyek kétségen felül háborús célokat szolgálnak, ma mintegy 500 millió német márkára, tehát mintegy 20 milliárd lejre rúgnak.

A titkos tartalékok gyűjtését 1934-ben tehát már a nemzeti szocialista éra teljében, kezdette meg Németország. Hivatalos kimutatások szerint ugyanis ebben az évben a Német Birodalmi Bank aranykészlete 298.4 millió márkával apadt, noha Douglas Jay számításai szerint az aranyexport mindössze 217.7 millió márkára ruggott. A hiányzó 80.7 millió márkát kitevő arany mennyiséget, tehát a Harmadik Birodalom tartalékolta és ezzel megvetette háborús titkos aranytartalékjainak alapját.

1935-ben a Német Birodalmi Bank további 72.6 millió márkás aranyvesztéséget könyvelt el, noha ebben az évben Németországba 101.5 millió márkával több aranyat szállítottak, mint amennyit az aranyexport kitett. Ebben az évben tehát 174.1 millió márkát érő arannyal szaporították a titkos aranyalapot. A rákövetkező 1936 évben Németország aranybehozatala 7.2 millió márkával meghaladta az aranykivitelt, ennek ellenére a Reih-bank aranykészlete hivatalos kimutatás szerint további 19.6 millió márkával apadt. Nem kétséges, hogy ebben az évben újabb 28.8 millióval gyarapították a titkos tartalékokat.

Mindössze 1.4 millió márkával növekedett, noha az aranybehozatal január és május hónapok között 23.4 millióval meghaladta a kivitelt.

Douglas Jay ugyanezen alapon arra az

eredményre jut, hogy a Harmadik Birodalom az idei év január-május hónapjaiban további 122 millió márkát helyezett eddigi aranytartalékai mellé.

Az 1936 évig Németországban még négy jegykibocsátó magánbank működött 70 millió márká aranykészlettel. Ebben az évben azonban kötelezték ezt a négy bankot, hogy aranykészletüket a Reichsbanknak adják át, azonban ez a hetvenmillió aranykészlet ma sem szerepel a Birodalmi Bank kimutatásában, nyilvánvaló tehát, hogy ugyancsak a titkos tartalékok növelésére fordították.

Németország aranykészletének növeléséhez igen nagy mértékben járult hozzá Oroszország is, amelyik 1935-ben, a Harmadik Birodalommal szemben fennálló tartozásainak végleges likvidálására arannyal fizetett. Így tudott Németország ebben az évben 174 millió márká értékű aranyat tartalékolni.

A titkos aranyalap növelését az idei évben igen előmozdította az a kormányintézkedés, melynek értelmében a német állampolgárok kötelesek voltak külföldi számlákon fennállott követeléseiket a Reichsbank rendelkezésére bocsátani, illetve a Birodalmi Bankra engedélyezni.

A fentebb felsorolt latens aranyalapot együttesen 475.6 millió márkára rúgnak. Ehhez hozzá kell számítani a Birodalmi Bank 68.6 millió márká értékű aranykészletéből 49.2 millió márkát, mely a belföldön van, míg 19.4 millió márká értékű aranyat a jegybank külföldön helyezett el tartozásainak biztosítékul. Ezt a belföldi diszponibilis aranyat is figyelembe véve tehát, a Harmadik Birodalom 520 millió arany márkára becsülhető titkos alapok felett rendelkezik.

RÁDIÓ-MŰSOR

Október 31, vasárnap

Bucuresti. 7.30: Torna, vidám zene. orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 9.55: Istentisztelet. 11.15: Beethoven szimfónia. 13: Hírek. Julean Vazul zenekara. 14.10: Hírek. 15: Előadás. 18: Katonazene. 19.10: Tánclemezek. 20.30: Hangjáték. 21.30: Karének. 22: Hírek. Lemezek. 22.40: Sport.

Budapest. 9.30: Hírek. 10: Ref. istentisztelet. 13.30: Zenekar. 14.10: Előadás. 15: Emlékezés Tisza István halálának évfordulóján. 15.15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.50: Cigányzene. 17.30: Előadás. 18: Ének. 18.40: Előadás. 18.10: Zongoraverseny. 20.15: Szalonzene. 21: Sporteredmények. 21.10: A bor, színmű előadás a stúdióból. 23.10: Hírek. 23.30: Hangverseny. 24.30: Jazz. 1.05: Hírek.

November 1, hétfő

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene. hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Hírek. 13.10: Rádiózenekar. 14.10: Hírek. 15: Előadás. 18: Lemezek. 19.15: Sibiceanu zongoraművész. 19.45: Román lemezek, Theodorescu vonósnyegyes. 20.10: Felolvasás. 20.35: Tánclemezek. 22.05: Cirtzi Adorján Breficeanu dalokat énekel. 22.30: Zene. 23.55: Hírek.

Budapest. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének, szentbeszéd. 13.30: Hanglemezek. 14.30: Felolvasás. 14.45: Zenekar. 16.10: Felolvasás. — 16.40: Gordonkazene. 17.10: Csevegés. 17.35: Dalkar. 18.15: Előadás. 18.45: Szalonötös. 20: Előadás. 20.30: Hangverseny. 22.40: Hírek. Halottak napja előestéje. A rádió további műsora nem ad. 1.05: Hírek.

AZ UJ
Dr. LENGYEL
SZANATÓRIUM
Cluj-Kolozsvár, Sir. Gejdu 3 A)
Románia legmodernebb gyógyintézete, nagy parktól körülveve a város centrumában. Minden szobája teraszra nyílik. 300 m² tetőtérzsza van, ahol egész nap és az év bármelyik szakában nap- és légfürdőt lehet venni. Modernül berendezett műtőterem és szülészoba. Minden szobában hideg és meleg folyóvíz. Vizgyógyintézet. Bőrfürdő, amely krónikus bőrbántalmak, székrekedések, epe- és vesekövekkel-kittűnő eredményeket ad. Electrotherapia: ultra rövidhullám és minden más villanykezelések. Modern Röntgen-berendezés. Laboratóriumok. A tetőtérzsza mirigyek gyerekek kezelésére igen alkalmas és Romániában páratlan. Fogyó- és hízókurák. Diétás konyha. Fertőző betegségeken kívül minden beteget felvesz. Utóiló- és lábadozó betegeknek is igen alkalmas. Mérféket díjazás.
Szabad orvos-választás
Az intézetnek titkárs konyhája is van.

HÍRDÉTES AZ ÜZLET LELKE:

HÍRDÉSESEN AZ UJ KELEMBEN

gy utazó cipőket

Beszélg
akit ve
vott me
egyeten

Timisoara, okt. 30. Az utján találkozott az újságnak Viktor nevűvel. Valamennyi változás kezdetén, De leve gyakran szerepelt a közéleti nyilvánosság előlője és első igazgatója volt. Az ő kezében állt a közéleti szervezőmunkájából. A zsidó locum éléről és közéleti szereplésétől visszatenységéről keveset tudtunk ottunk róla, amikor Timisoara geopolitikájáról tanultunk. Nemrég pedig, a párizsi negyvenötötől néhány héttel ezelőtt hírt láttuk, hogy Dr. D. anisztikai előadások tartottak Sorbonne egyetemen.

A Sorbonne

Előadás a Sorbonne-on tartott, önkénytelenül vetett és, hogyan jutott odaig? Évtized alatt dr. Déznai világ legnagyobb tudósai között léssák vendégül?

Milyen hatalmas munka ez, hogy a világ nagy tudósai közül magát? Dr. Déznai a nemzetgyógyítókól távoleső is, az ő tevékenysége megalapozta a magyar nyelvterületen a tudományok fejlődését. A tudományok fejlődését figyelik a tudósok és azoknak en

Most itt ülünk dr. Déznai szobájában. A megnyitott szavában a főlényes előadó dr. Déznai Viktor kérdezték:

— Ön, igazgató ur, ha tudományos kutatásokkal foglalkozik, munkra ez a tudományterületen és csak azt tudjuk, hogy a városal van.

— Magától értetődik, hogy a tudományok fejlődését dr. Déznai Viktor szociális tudományát, melynek blyan széles rétegek, mint a szociológiát, melynek a tudomány és magyarázó tudomány, egyik ágaként még a szociológusok tudtak. Ötven év kellek hogy ebbe a tudományba a kapcsolódjanak be, a szociológiai kutatók magyar nyelvterületen előt kezdődtek az urbánusok, ezek azonban kezdő Szerénytelenség nélkül a városstudomány ezen a Déznai Viktorral kezdőd

— Az urbanisztika, két alcsoportra tagozható: gyakorlati urbanisztika, a technikai fejlesztésének zisát teremt meg. A város, mit én város biológus és ezen a területen a tudomány is. A tulajdonképpen a város filozófiája meg; arra kell gondolni, hogy bármilyen kultúrát földrajzi adottságok megteremtette a magyarázó városok pedig a műveltség irányába tereltek

Élesztő

Minőségben készült
KLEIN
szélesztőgyárban SEINI, jud.
Satu Mare.

„Perlott“

SAJÁVIZET, fogpépet és fogport ajánlja:

Prof. ALLEMAN
Dr VLAD főorvos
Dr MATYAS MATYAS
Dr KOLESZAR
Dr KOPAR

és minden szaktekintély, mert egyetlen tudományos készítmény, amely a fogak romlását meggátolja.

gy utazó cipőcetek jegyzeteiből

Beszélgetés dr. Déznai Viktorral, akit urbanisztikai előadásokra hívt meg a Sorbonne-i tudományegyetem

A temesvári zsidó liceum tanára vetette meg a modern városstudomány alapjait

Timisoara, okt. 30. Az utóbbi években sokan találkoztak az újságolvasó dr. Déznai Viktor nevével. Valamikor, az impériumválasztás kezdetén, Déznai Viktor dr. neve gyakran szerepelt az erdélyi zsidó közélet nyilvánosságára előtt. Egyik alapítója és első igazgatója volt a temesvári zsidó liceumnak. Annak idején, az erdélyi zsidó intellektuális életpályáinak egyetemében komoly részt vállalt az erdélyi zsidóság szervezőmunkájából. Majd eltávozott a zsidó liceum éléről és azóta minden közéleti szereplésétől visszavonult. Tevékenységéről keveset tudunk. Egyszer hallottunk róla, amikor Temesváron Palesztina geopolitikájáról tartott előadást. Keményen pedig, a párizsi világiállítás megnyitására néhány héttel, azt a meglepetést hírt láttuk, hogy dr. Déznai Viktor urbanisztikai előadások tartására meghívta a Sorbonne egyetemet.

A Sorbonne meghívása

Előadás a Sorbonne-on: amikor a hírt láttuk, önkénytelenül vetődött fel a kérdés, hogyan jutott odáig az elmúlt másfél évtized alatt dr. Déznai Viktor, hogy a világ legnagyobb tudósainak előadó terében lássák vendégül?

Milyen hatalmas munkateljesítményre jutott odáig, hogy temesvári magányában világ nagy tudósaival egy szintre küzdte magát? Dr. Déznai a mindennapi olgatókól távoles ismeretkörben dolgozott, tevékenysége még azok számára is nehezen megközelíthető, akik egyébként a tudományok területein aktív kutatók és azoknak eredményeit.

Most itt ülünk dr. Déznai Viktor dolgozó szobájában. A megnyerő külsejű, minden szavában a fölünyes intellektuál sejtető dr. Déznai Viktor mosolyogva hallgatja kérdéseinket:

Az urbanisztika

— Ön, igazgató ur, hogy tudja, urbanisztikai kutatásokkal foglalkozik. Számunkra ez a tudományág teljesen ismeretlen és csak azt tudjuk róla, hogy általában a városokkal összefüggésben...

— Magától értetődik — kezdi fejtegetéseit dr. Déznai Viktor, hogy az urbanisztika tudomány még nem ismerik olyan széles rétegek, mint ahogyan például a szociológiát, melynek az urbanisztika, vagy ahogyan és magyarra átültettem, a városstudomány, egyik ága. De ötven évvel ezelőtt még a szociológiáról is kevesen tudtak. Ötven év kellett tehát ahhoz, hogy ebbe a tudományba olyan széles rétegek kapcsolódjanak be, mint amelyek ma a szociológiai kutató munkákat végzik. A magyar nyelvterületen két évtizeddel ezelőtt kezdődtek az urbanisztikai kutatások, ezek azonban kezdetlegességek voltak. Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy városstudomány ezen a nyelvterületen dr. Déznai Viktorral kezdődik...

A városok élettana

— Az urbanisztika, mint tudományág, két alcsoportra tagozódik. Az egyik a gyakorlati urbanisztika, mely a városok technikai fejlesztésének tudományos bázisát teremti meg, a másik az elméleti része, mit én város filozófiának neveztem el és ezen a területen folyik az én munkásságom is. A tulajdonképpeni városstudomány a város filozófiái szemléletét adja meg; arra kell gondolni, hogy az emberiség bármilyen kultúrfokon, bármilyen földrajzi adottságok mellett feltétlenül megteremtette a maga városait, ezek a városok pedig a műveltségnek és haladásnak irányába terelték az emberiséget. A

városstudomány, mely a városok keletkezésének és fejlődésének törvényeit kutatja, a társadalom konstrukciójának tudománya. Ezért, mint már mondtam, a szociológiának egyik ága. A városstudomány a városokon keresztül az egész emberiség életét tanulmányozza. Meghatározza az állam és a város, a város és a falu, a város és az ember közötti viszonyt. A történelem során városok születtek és haltak meg; a városstudomány állapítja meg azokat a törvényeket, amelyeknek jegyében ezek a születések és elhalálozások történtek.

— A városok különleges társadalmi okok folytán mindig különleges szellemet, lelkiséget termeltek ki. Vannak erre nyilvánvaló történelmi példák, amikor a szellem és lelkiség ismertté vált és a kultúr-emberiség egyes városok szelleméről és történelmi szerepéről véleményt is formált magának. Ez a különleges szociális lelkiség jellemző például Athénra, Weimarra, Salzburgra, Jeruzsálemre. A városstudomány fogja megállapítani, mi teremtette meg ezt a szociális lelkiséget, mi állott ennek alapján, mi volt a matéria, amiből mindez kinőtt. A város technikai felépítésének törvényei minden esetben azonosok voltak: biológiai kialakulásának körülményei pedig minden esetben mások. A várost alkotó szervek mindenütt azonosok: de magasabbrendű pszichológiája, esztétikája és egész biológiai összetétele speciális adottságok folytán alakultak ki.

A francia városstudományi folyóirat

— Engem itt Temesváron — folytatta Déznai dr. — szinte gyerekkorom óta foglalkoztat a városstudomány problémája. Kutatásaim során sikerült is megállapítanom a városoknak azt a tudományos rendszerét, amit a most kialakuló városstudomány éppen úgy alaptörvényének tekint, mint ahogyan a növénytan annak tekinti Linné tudományos rendszerét.

Déznai most egy francia folyóiratot vesz elő; a francia városzövetség kiadásában megjelenő városstudományi folyóiratot, mely a világ városstudományait tekintve a legújabb és legteljesebb. Ebben a folyóiratban tette közzé Déznai Viktor tanulmányainak egész sorát, melyeknek előkelő formában történt bemutatása arra bizonyít, hogy a temesvári liceum tanára ritka tekintélynek örvend a külföld tudományos világában. Egy ilyen dolgozatában rakta le a városstudomány rendszerének alapjait; több mint kétezzer várost osztályoz itt különböző csoportokba és alcsoportokba. Egy tudós zivós munkájának és lankadatlan kutatás-szomjának eredménye ez a véget nem érő kimutatás.

Miért nem mehet el Párizsba Déznai?

Elmondotta ezután Déznai dr., hogy a párizsi világiállítás ideje a a francia városzövetség tudományos intézete nemzetközi városstudományi kongresszust rendezett, amelyen ő is résztvett és előadásokat tartott. A Sorbonne egyetemen a városstudományt külön fakultása van. A Sorbonne meghívta őt előadások tartására ezen a fakultáson.

— Sajnos egyelőre nincsen pénzem hozzá — mondja Déznai dr. — hogy Párizsba kiutazhassam. A román városzövetség a francia testvérszervezet kérésére sem küldhet ki, mert a román városok nem fizetik ki tagdíjjaikat a városzövetségnek és így a szervezetnek nincs pénze. Anyagi okokból nem tehetem tanulmányutat Palesztinába sem, pedig boppant érdekes tudományos kutatásokat végeztem palesztinai vonatkozásokban is.

Déznai dr. ezután arról beszélt, hogy a zsidó életben jelentős szerepe lehet a városstudománynak. — Eppen ezért — mondotta, — mert a zsidó városi nép, volna szükség arra, hogy a jeruzsálemi egyetemen városstudományi intézet is létesüljön. Ilyen irányban folytattam is

levelézést, sajnos azonban, úgy látszik, Palesztinában most nincs idő ilyenmel foglalkozni.

Sokat beszélt még ezután Déznai dr. arról a két évtizedes munkásságáról, mely odáig vezetett, hogy nevével most a városstudomány utótróji között emlegetik. Küzdelemmel, csalódással, szenvedéssel teli volt ez, amely azonban a nemzetközi elismerést és hírnevet szerezte meg neki. Ez a husz év, a városstudomány alapfogalmainak meghatározásáig a

Sorbonnera való meghívásig egy csendesen, a világtól elvonultan dolgozó tudós tiszteltetelméltó szenvedéseinek két évtizede volt. A nemzetközi tudományos világba való bevonulás azonban nemőljük véget vet ennek az időszaknak és új zsidó karrier kezdetét jelent. Zsidó tudományos karrier 1937-ben! Nem mindennapi eset. És öröm a számunkra, hogy Erdélyből, az erdélyi zsidó szellemiségéből indul utjára...
Barzilay István.

„Ha hallgatóim állnak, én sem ülhetek le —

mondotta Nicz lengyel professzor, amikor zsidó tanítványai nem akartak elfoglalni a gettópadokat

A lengyelországi munkásság hadat üzen az antiszemitizmusnak

Varsó, október 30. A lengyelországi szocialista munkásszervezetek hatodik kongresszusa, amely ötszáz ezer munkást képvisel, határozati javaslatot szavazott meg egyhangulag, amelyben élesen elítéli az antiszemitizmust és kimondja a munkásság összes erőinek mozgósítását az antiszemita mozgalom ellen. A kongresszust egyébként zsidó részről a Bund és a Poale Cion képviselői üdvözölték. A Hisztadruth, a palesztinai zsidó munkásszervezet üdvözlő táviratot intézett a kongresszushoz.

A lengyeli egyetem új tanévének ünnepélyes megnyitása alkalmával Kulciszki rektor beszédet tartott, amelyben élesen kikelt a zsidóellenes kilengések ellen. Kijelentette, hogy a kilengések, a terror és az egyetemi élettel való visszaélés sötét fényt vet a lengyel közéletre és súlyos károkat okoz erkölcsi és tudományos szempontból.

A nemzeti demokrata diákok röpiratokat osztogattak az utcákon a rektor beszéde ellen és hangos zsidó- és ukránellenes kiáltásokkal tüntettek a lengyeli főútvonalon. Az antiszemita diákoknak egy küldöttsége felkereste a rektort és követelte tőle, hogy a varsói mintára a lengyeli egyetemen is vezessék be a gettópadokat. A rektor kategorikusan visszautasította az antiszemita diákok követeléseit.

A varsói fogorvosi fakultáson Nicz professzor, amikor látta, hogy a zsidó diákok állnak, felszólította őket, hogy

foglalják el helyeiket. A zsidó diákok kijelentették, hogy nem tehetnek eleget a kérésnek, mert csak elkülönített padokba ülhetnek. A professzor erre felállt és a következő kijelentést tette:

— Ha az én hallgatóim állnak, én sem ülhetek le.

Nicz professzor, aki előrehaladt korban van, állva tartotta meg egész előadását.

— Úgy. Ullmann Sándor-né halála. Hosszas szenvedés után sze déán egy bécsi szanatóriumban meghalt özvegy Ullmann Sándorné, a nagyváradi orthofox hitközség egykori nagynevű elnökének özvegye. Az elhunyt unasszony néhány évvel ezelőtt még Nagyvárad társadalmának egyik kiváló intelligenciájú tagja volt. Pár hónappal ezelőtt betegedett meg, néhányszor megoperálták, de nem lehetett segíteni rajta. 52 esztendő korában örök álmra hunyta le szemét. Elvezetése mély gyászba bojtotta gyermekeit: Ullmann Istvánt, a nagyváradi orth. hitközség elnökét, Sonnenfeldné Ullman Madyt és dr. Bieorné Ullmann Ilonát. Temetése tegnap ment végbe Bécsben, őtási részvét mellett.

— Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó Álló-kezelési Intézetének közleménye: Folyó hó 31-én, vasárnap délután 5 órakor a Str. Paris 38. sz. helyiségében dr. Elek Miklós tanársegéd ur tartja igen érdekes előadást a gyermek ösztönéletéről. Az előadás főbb pontjai: 1. A két kardinalis ösztön: a lét-fenntartási és a szekszuális ösztön. 2. A szekszuális ösztön jelentkezési formája a gyermekéknél. 3. Az ösztön irányítása és nevelése. 4. A lelkiismeret és erkölcsi világ kifejlődése a gyermekéknél. 5. A pubertáskorának kezdete. Tisztelettel kérjük az érdeklődőket, hogy erre az előadásra gyermekeket magukkal ne hozzanak, nehogy a gyermekek jelenléte az előadás menetét zavarja.

gyógyászatiak: idegfájdalmakat Spanyolnáthát Fejfájást és betegségeket orvos, kémika és kórház... (4. Lei 12. -)

nytar-madik

Harmadik Biro-május hónapjai-márkát helyezte ellé. zágban még négy működött 70 ttel. Ebben az ezt a négy ban-et a Reichsbank-et a hetvenmillió s pel a Birodalmi lvánvaló tehát, tartalékok növe-

zetének növelé- ben járult hozzá 1935-ben, a Har- ben fennálló tar- tására arany- Németország eb- árka értékű ara-

elését az idei év- az a kormányin- ben a német ál- voltak külföldi követeléseiket a e bocsátani, il- engedményezni. ens aranyalapot kárkára rugnak. amítani a Biro- márka értékű ó márkát, mely millió márka ér- külföldön he- ztosítékául. Ezt anyat is figye- adik Birodalom ecsítható titkos

GYEL

JM Gojdu 3 A) gyógyintézete, város centru- raszra nyílik, noi egész nap ában nap- és Modernül be- szülőszoba. meleg folyo- rúdó, amely székrekedések, túlnó eredm- : ultra rövid- anykezelések. es. Laborató- gyés gyerekek és Románia- és hízokuták. egekben kívül ödül- és láb- en alkalmas. és. szitás nyhája is van.

UJ KELETBEN

WIZO A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

A zavargások idején teremtetett új zsidó kolóniák

A zavargások ideje alatt a palesztinai zsidóság nemesek a passzív „havlagá”-val tette ki magát, amely a példás fegyvelemben és önmegtartóztatásban jutott kifejezésre és nemesek a megélvő gazdasági pozíciók megőrzésére szorítottak, hanem megfeszített erővel folytatta békés építő és hódító munkáját is. Új pozíciókat vívott ki a zsidó jüsv a harc közepette. Megtette a telavivi kikötőt és kilenc új kolóniát alapított a legveszélyesebb pontokon. Ezen kolóniák a legnagyobb chaluczi hősiesség alkotásai. Az alábbiakban három ilyen kolóniáról számolunk be a palesztinai héber sajtó leírása alapján:

Az első nap Dzsuarában

Az Efraim hegyek között tehesautók haladnak. Az autókban bajtársak, veteránok, fiatalok és újoncok. Köves talaj mindenütt. Joknaam: szintén új kolónia, majd Ramath Hasavi következnek. Itt már megszenteltük a földet vérünkkel: Joas és Jichák őrhelyükön estek el. S tovább, tovább, messze — Dzsuarára. Egy kopasz domb tetején elhagyott ház áll, csupasz, néhol feltépett kőfalakkal. Elhagyott földek, kietlenség. Olyan közel van ez a hely s mégis olyan messze. Az autók arány megáll. Leszedelőködünk. Az egyedülálló vaslécekből lassan védelmi kerítés lesz. S amikor az első szabaddá lett autó a házhoz ér, a győzelem üdvírválása tör ki mindnyájunkból. A Dzsuarára „elfoglalására” szánt első nap mihamar eltelik. A vendégek visszatérnek lakóhelyeikre s csak három pionír marad a helyszínen, egyedül s elhagyottan mint minden köröskörül. A nap lenyugszik s az Efraim-hegyek felől először röppent magasba a fényező lángkévéje. Hétköznapi gondok vegyülnek a szent pillanatok ünnepi hangulatába. Az örök helyekre sietnek és a szivekből ima száll a magasba: „Bár szállna rozsdá a fegyverekről!”

Dzsuarára a domb tetején áll, melyet kös-körül mély völgy övez. A dombon már zajlik az élet. Felépítették az új barakokat, a szögesdrótakadályt, a fényező bűszke fatornyát, melynek tetejéről messzire hatol a fénykéve nemkívánt éjjeli látogatók után kutatva az Efraim-hegyek között.

A völgyben az utolsó arab zsellétek foglalatoknak sovány gabonájukkal. Potyolják és tapossák a kalászkokat, összekaparják a magot és a szalmát. A köszöntésre széles mosollyal válaszolnak és közelebb lépnek ahhoz, aki nyelvükön szól hozzájuk. Vigyázva és tapogatózva indul meg a beszélgetés. Om el Pecham emberei ezek, akiknek híre járta országzszerre a tavalyi „lázasítás” idején. Jobbgyökként dolgozták a haifai effendi földjeit, míg az el nem adta a földjét a zsidóknak. A házat, ott fent már régen kiürítették s pár nap múlva, amint befejezték a betakarítást, visszatérnek a faluba. De nem lesznek többet jobbgyok az effendinél. Kártérítést kaptak és a pénzen földet vásárolnak Kufriban. Tudják, hogy nem sokára az egész környék megváltoztatja akulatát. Vízet fognak pumpálni a föld gyomrából, utakat fognak építeni, a kopasz hegyek, melyek fehérségükkel vakítják a szemet, zöld fákkal lesznek beborítva. A fák majd megkötik a talajt és meg fogják őrizni nedvességét, hammatot fognak adni. Aldás az egész vidékre.

S amint így hallgatod őket, önkéntelenül is sötét kérdőjel ágaskodik elő. Hiszen Dzsuarára és szomszédainak emberei voltak azok, akik Mismar Haémek idejét felgyújtották és fák ezreit pusztították el.

A kétemeletes épület tetejéről látni az egész tájat. Ott lent az Emek déli része egymás mellé sorakozó falvaival, Givat Hamoc keskeny órmával és szemben vele a Tabor-hegy, melynek csak kekek orma kandikál elő a nazarethi hegyek mögül. A tekintet hosszasan odatapsad a Balfour-erdő zöld szőnyegéhez, mely futólista folként ágaskodik a köpár környezetben. Nyugatra a hegyek között elszórt kolóniákba vezető ut, mely visszafelé, Zebulon-völgyén keresztül, egész a tengerig húzódik. Szemben egész közel kandikál elő a mismarhaemeki erdő zöld csücske. Az oda vezető ut kiszáradt patak medrében húzódik végig, melynek közepén forrás bugyborékol, e száraz és kopár kietlenségben. Az erdő fu-

tóárkok védelmi öve veszi körül, mely a dzsuarai szomszédok gyújtogatási és gyilkolási „szenvedélye” miatt vált szükségessé. De most már nem lesz szükség erre, mert az új Dzsuarára és ifjú lakói a gyilkosok háttára irányítják a fényezőó mindentlító szemét.

Az erdőben fiatal fatörzsek égnek. Itt valaha sziklás volt a talaj, de most mindent lefed a lehullott levelek vastag rétege. S ebből humusz lesz idővel, mely nedveket gyűjt s a fákat élteti. A „politikai harcban kidőlt” fák helyére újak kerülnek... Mert így akarják Dzsuarára új lakói... (Haarec).

Tirath Cvi

Itt „sivatag jajgatása”. Ahogy a Hazinu dálnoka írja: „Megtalálja a pusztaság országában és a semmiségben a sivatag jajgatását.” A görék és tüskék között a pusztaság maró, tüzet lehelő sivatagi szele fujdogál. S az emberek a Kibbuc Rodges emberei, a Hapoel Hamizrachi tagjai. Az eljövendő telep magva ma még csak 3 egységből áll, de száz egységre van tervezve. Tamuz 20-án történt a honfoglalás. A hetven lelkét számláló (15 leány és 55 férfi) csapat leszállt a pokolba, 235 méterre a tenger felszínénél és távol minden zsidólakta területtől (a legközelebbi zsidó telep 25 kilomé-

terre van) és kitűzték a zsidó honfoglalók kék-fehér lobogóját.

A telepítvény neve „Tira”, ami erődítményt jelent, védőfalat. S az emberek itt minden védelem nélkül élnek a tüzes nap alatt. Egy régi arab tanya volt itt, melynek csak romjait adták át új gazdáknak. Ennek a romnak szétmállott kőfalaira Rodge chaluczi betonsorokat öntenek. S fönt magasra ágaskodik a már ismert fényező tornyja mely kényszerű kísérője a vakmerő uttoróknak.

Belépünk az udvarra, mely kavicsal kitöltött védőfalloal és nyolcszorosan dupla tövisdróttal van körülvéve. Az emberek nek sok mondanivalójuk van. Az udvar közepén húzódik az „ágyak uccája”. Negyven ágy letakarva. De a tűző nap gyilkos sugarakkal égeti a vánkösöket, a sivatagi szél homokkal szórja be őket. És éjjel a szakadt réseken beözönlő moszkító késelő fullánkjai. És hajnalban a harmat permetezi fázásra a fáradt testet. Garmadával van itt moszkító. A Jordán-nádasaiiban, melyek a talaj határáig húzódnak és a sok apró forrás pocsolójában, melyekből sok van e környéken, — a moszkító milliói húzódnak meg, hogy estére táncrea perdüljenek a Tirath Cvi-i

Bélfürdő
(subaquales Darmbad)
modell **KARLSBAD**
a **PARK** Szanatóriumban

MÉRT OLY RONGYOS KEDVES KOMA?
Tönkretett a köves út!
PALMA OKMA
TARTÓS TALPPAL
SIMÁN LÉPKED, KÖNNYEN FUT!

chalucok ágyai körül. Most az emberek ezeknek a forrásoknak az egybetelésével vannak elfoglalva. Ott állanak térdig vízben. Mögöttük két fegyveres testőr. „Az egyik kézben az ekeszav, a másikban a fegyver.” De közben 20 tagja a telepnek maláriázik.

Távolabb egy izmos fiú csákányozza buzgalommal az érintetlen földet, melyhez kétezer éve nem nyultak szántóvetők. Mellette szintén fegyveres testőr. A fiú a jeruzsálemi szeminárium tanulója, aki nyári „szabadságát” a honfoglalóknak áldozza. A fegyveres embert nem kérdezték kiléte felől. Ismertem. Jöemberek fia a litvániai galuthból.

Az egyik sarokban dűledező barak, mely impresszionista festő ecsetére kíváncsok. A barakkba ünnepélyes csend és tikasztó hőség. A keleti falnál a szent frigyáda a bársonyba burkolt tóratekeressel. Az asztalok rézgyertyatartók a szombati gyertyáknak. Ezt a lányok hozták. Hosszu évekg a szülők asztalát ragyogták be a szombati és ünnepi esteken s most ide kerültek, hogy a honfoglalók ünnepét megvilágítsák.

Egy óraker járunk kiszáradt torokkal és innnyel, de szégyeljük a szomszúságot a Tirath Cvi-i fiúk életkörülményeinek láttára. Milyen anyagbólfa ragták ezeket az embereket? Már három hónapja élnek itt. Ott áll a villanyra berendezett hűtőszekrény, a Mizrahi világközpont ajándéka, de nincs üzemben egyelőre. De „remélik” hogy „rövidesen” működésbe lép. Az idő során kezd kiépülni a jóviszony az arab szomszédokkal is. A „közvetítő” a telep fiatal orvosa, dr Frank, akihez a beduinok gyógyulni jönnek, — kötetst kapni a sebek re, szemcseppeket, kinint a teli szájjal habzósoló malária ellen. A legsúlyosabb kérdés itt: a többi zsidó telepekkel fenntartani az összeköttetést az esős téli hónapokban. A legkönynyebben elérhető telep Beth József, de szükség esetén még Beth Josef is segítségre szorul... Utak, biztonság: ez a fiatal telepek álma. S addig Cion Istene örködjön Izráél fiai felett Tirath Cviben...

SIDY THAL és ADOLF TEFFNER

november hónapban ismét szerepelni fognak az erdélyi zsidó közönség előtt, amely már annyira szívébe zártá őket. A társulat rendezője a világhírű

Jacob Sternberg

akinek neve garancia az előadások magas művészi színvonalára. Az előadásra kerülő darabok zenéjét az ismert komponista: MAX HALM szerezte. A társulat 60 tagból, a zenekar 15 tagból áll. A turné során a tagokat és a felszerelést három külön vagon szállítja.

A turné műsorszámai:

A KINCS

Solem Alechem után átdogozta és színe alkalmazta Jacob Sternberg. Zenéjét: Max Halm.

Színház lángokban

Hatalmas aktuális szatirikus revü. Szövegét írta és rendezte: Jakob Sternberg. Zenéjét szerezte Max Halm.

A turné programja:

November	1. Gheorgheni.	12. Lugoj.
"	2. Reghin.	14. Timisoara d. u. és este.
"	3. és 4. Targumurea.	15-16. Arad.
"	5. Szilmet.	17-18. Brasov.
"	6. Cluj	Sibiu.
"	7. Cluj D. u. és esti előadás.	20. Alba-Iulia.
"	8. Carei.	Deva.
"	9. Satumare.	Dej.
"	10-11. Oradea.	25-26. Sibiu.

Maos és Béth

Ez itt Béth Saan völgyen fekszik Tirath Cvi Maos és Béth Joséf, s pionírtelep. Hogy el többször is át kell hal bazarán, mely a tűző jeleg szemetében. Máz van a Jordántól, de a zák a kibbucba. Ez a pen nem egy, hanem mér Hacari, Gordonia uchad és Hanoar Hac Petach Tikváhról jött let, melyet a Keren K rendelkezésükre, kielég ket mennyiségével. Na lyik a szántás, hogy az ottomán törvények seit. A szántás a birto legjobb energiák azonba voli határain pocskelő vártán. Afikim közvetít az éjjeli fényjelössze séffal. Ez egy új fejez cionk tanában... Fényje lónálló tudomány ez. A detőtáblája külön fény rénysávok világítanak ezek a sávok közvetít nek együvértartozást...

Béth Joséf Naharaj között fekszik. Eredeti ségre tervezték, de id négyezeresére. A Jord zel folyik. A kibbucban tak és 32 méter mélyst tak. Joséf Ahronovitz falózott munkáspárti p tólti be a kibbuc minde valósítva az ő népszert „Munkára, védelemre és bu az ő nevét viseli. A és válogatott könyvtára étkező barakot díszít, még épített lakházak és ugyan egy barak, melyek neveznek. Itt gyűln tagjai, hogy szellemi tá magukhoz és kicseréljé eszméiket és gondolata arabok, egészen a zsidó szedságban egy arab fa „rátette a kezét” néhán vé huszonöt dunam köv Kajemethnél. Az örök éjjel-nappal. Itt is suly tévizi utak kérdése. B héz elviselni a nyári n mégis gondterhesen tel napok elé, melyek ugy kat hoznak, de viszont a félelmetes sivataggal: az éjszakák, a Gonossz ja!”

BOGARAK, MÉRŐK, PELERINÉK, bogarak, legyek és mindenféle rok radikálisan kipusztít!

EXTRA-KATO

Japán rovarpor által...
Egy óraker járunk kiszáradt torokkal és innnyel, de szégyeljük a szomszúságot a Tirath Cvi-i fiúk életkörülményeinek láttára. Milyen anyagbólfa ragták ezeket az embereket? Már három hónapja élnek itt. Ott áll a villanyra berendezett hűtőszekrény, a Mizrahi világközpont ajándéka, de nincs üzemben egyelőre. De „remélik” hogy „rövidesen” működésbe lép. Az idő során kezd kiépülni a jóviszony az arab szomszédokkal is. A „közvetítő” a telep fiatal orvosa, dr Frank, akihez a beduinok gyógyulni jönnek, — kötetst kapni a sebek re, szemcseppeket, kinint a teli szájjal habzósoló malária ellen. A legsúlyosabb kérdés itt: a többi zsidó telepekkel fenntartani az összeköttetést az esős téli hónapokban. A legkönynyebben elérhető telep Beth József, de szükség esetén még Beth Josef is segítségre szorul... Utak, biztonság: ez a fiatal telepek álma. S addig Cion Istene örködjön Izráél fiai felett Tirath Cviben...

Nagysike”ü Wizo-tea 24-én rendezte meg a sze ját a szigeti Wizo. A tea a szervezeti ügyosztály lakásán. A háziasszony t lekötelező vendégszeretet eseményre avatta e tea nek keretében lelkes fel tak el a Wizo palesztina alkotásairól. Egy köziamé aki nemrég tért vissza Pe távolállott a Wizo munká ben tett hitet a Wizo me hogy a Wizo palesztinai s és legproduktívabb tel munkáinak. A nagy telk zajlott rendezvény ülé volt a Wizo-csoport mege

Maoz és Béth József

Ez itt Béth Saan völgye. Tul a határainkon fekszik Tiráth Cvi és a tulsó oldalon Maoz és Béth József, s a többi vakmerő pionírtelep. Hogy eljussunk hozzájuk, többször is át kell haladnunk Béth Saan bazarán, mely a tűző nap alatt lustán kéjeleg szemetében. Maoz másfélkilométerre van a Jordántól, de a vizet hordókból hozták a kibbucba. Ez a kibbuc tulajdonképpen nem egy, hanem négy kibbuc: Hasomer Hacair, Gordonia, Hakibbuc, Hameuchad és Hanoar Hacioni Akiba, melyek Petach Tikváhról jöttek ide. A földterület, melyet a Keren Kajemeth bocsátott rendelkezésükre, kielégítheti mindnyűket mennyiségével. Nagy igyekezettel folyik a szántás, hogy idejében megelőzzék az ottomán törvények furcsa meglepetéseit. A szántás a birtokbavételt jelenti. A legjobb energiák azonban a földterület távoli határain pocskolódniak el, az éjjeli vártán. Afikim közvetítésével tartják fenn az éjjeli fényjel összeköttetést Béth Józseffel. Ez egy új fejezet a mi kolonizációnk tanában... Fényjelek: nehéz és különálló tudomány ez. Az étkezobarak hirdetőablaja külön fényjelkurzust hirdet. Fénycsávok világítanak az éjszakában és ezek a csávok közvetítenek hitet és hirtetnek együvé tartozást...

Béth József Naharajim és Béth Saan között fekszik. Eredetileg negyven egységre tervezték, de idővel kibővítik a négyszeresére. A Jordán vize egész közel folyik. A kibbucban már kutak is furtak és 32 méter mélységben vizet találtak. József Ahronovitz (a tavasszal elhalálozott munkaspárti publicista) szelleme tölti be a kibbuc mindennapi életét, megvalósítva az ő népszerűvé vált jelszavát: „Munkára, védelemre és békére!” A kibbuc az ő nevét viseli. Ahronovitz hatalmas és válogatott könyvtára, egyelőre még az étkező barakot díszíti, mert nincsenek még épített lakházak és középületek. Van ugyan egy barak, melyet „olvasóterem”-nek neveznek. Itt gyűlnek össze a kibbuc tagjai, hogy szellemi táplálékot vegyenek magukhoz és kicseréljék egymás között eszméiket és gondolataikat. Körös-körül arabok, egészen a zsidó Geserig. A szomszédságban egy arab falu van, mely már „ráette a kezét” néhány száz dunamra, léve huszonöt dunam követelése a Keren Kajemethnél. Az örök a határokat járják éjjel-nappal. Itt is súlyos gondot okoz a tévizi utak kérdése. Bármennyire is nehéz elviselni a nyári napok forróságát, mégis gondterhesen tekintenek a téli hónapokra elé, melyek ugyan enyhébb napokat hoznak, de viszont szembeállítják őket a félelmetes sivataggal: „Mert, ha sötétek az éjszakák, a Gonoszság karmai kinyújtja!”

BOGÁRAK, MÉRLEK, POKOSKÁK, VÁB
Bogarak legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók!

EXTRA-KATOL

lapos rovarpor által
Eragor
d. H. Székely
Bocorégyi I.
Sz. Székely

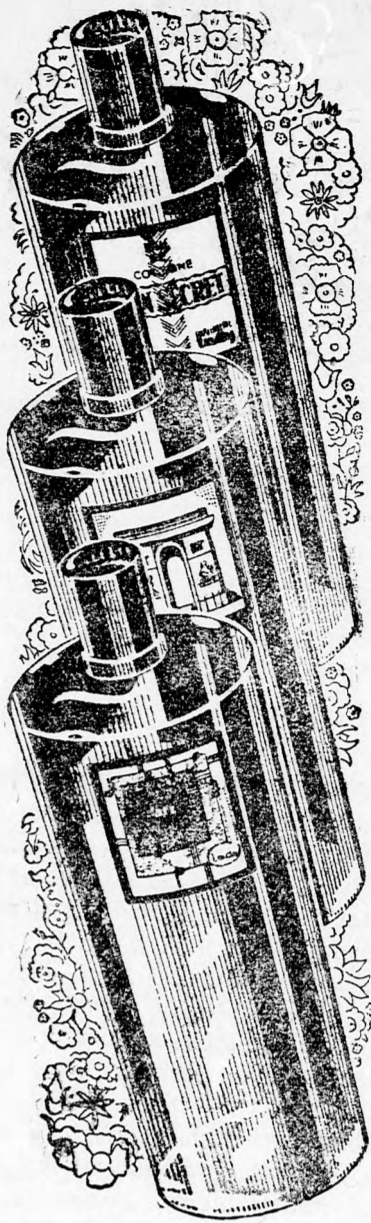
Nagysikefi Wizo-tea Szigeten. Október 24-én rendezte meg a szezon első teadélutánját a szigeti Wizo. A teát Marmor Rafaelné, a szervezeti ügyosztály elnöknője rendezte lakásán. A háziasszony buzgó lelkesedése és lekötő vendégszeretete kiemelkedő Wizo-eseményé avatta a tearendezvényt, amelynek keretében lelkes felszólalások hangzottak el a Wizo palesztinai intézményeiről és alkotásairól. Egy közismert ortodox asszony, aki nemrég tért vissza Palesztinából és eddig távolállott a Wizo munkájától, lelkes beszédben tett hitet a Wizo mellett és kijelentette, hogy a Wizo palesztinai alkotásai a legszebb és legproduktívabb teljesítményei a zsidó munkának. A nagy lelkesedés jegyében lezajlott tearendezvény lényeges hozzájárulás volt a Wizo-csoport megerősödéséhez.

Felülmulhatatlanok - utánózhatalanok

A Lady gyár kreációit nem lehet utánózni, azok egyedülállóak.

A parfümgyártáshoz sok művészet és mesterséget kell. A Lady gyár a parfümgyártás művészetében kiváló szakemberek közreműködését biztosította a maga számára. Az ő segítségükkel és hála a gazdag technikai és anyagi forrásoknak, amelyek felett ez a mintaválat rendelkezik, sikerült a készítmények egész sorát elkészíteni, amelyek azonnal és véglegesen a „márka-cikkek” sorába kerültek.

A kölnivizes üvegcsé, amely a Lady gyár címéjét viseli, minden tekintetben kétszeres értéket képvisel. A nyersanyagok minősége, az illó olajok finomsága, de főleg a gyártási módszer — mindmennyi, alkatelem, amelyet nem szabad figyelmen kívül hagyni.

A Lady

GYÁRTMANYOK: MON ATOUT, JOCKEY CLUB, CHAT NOIR, JAZZ, PERLE DE PARIS, MON SECRET

kaphatók LEZÁRT ÜVEGCSEKBE UGYANAZON AZ ÁRON mint a kimért kölnivizek.

Könyvismertetés

Ez a rovat nem kizárólag új könyvekkel fog foglalkozni. Mindenesetre az aktuális mai irodalomhoz tartjuk magunkat, de olyan nagy az utolsó évtizedekben megjelent és mélyen a zsidó problémákba vágó könyveknek száma, hogy talán jó munkát végzünk, ha ezekről is beszélnünk és felhívjuk a zsidó asszony figyelmét a magasnívójú zsidó irodalomra. (r. m.)

Bruno Frank: „Der Reisepass“, Guericke Verlag, Amsterdam, 1937. Az ifju herceg: Ludwig v. Sachsen Camburg szelid nevelője Steiger ur szárnyai alatt nő fel a fejedelmi kastélyban. Anyját a sötét és törékeny spányol hercegnőt gyermekkorában elveszíti, apjának a forradalom óta spleenes és unatkozó hercegnék egyetlen szenvedélye az éremgyűjtés. Jacques Wetziar, a frankfurti zsidó antikvárius gyakori vendég a palotában. A herceg 25 éves uralkodói jubileumán, amely természetesen a változott viszonyok miatt szűk családi körben lesz megtartva, Wetziar felbecsülhetetlen értékű és ritkaságú aranyérmét ajándékozik a jubileumnak. A vak antikvárius tizennégyesztendős leánykájára kísért, aki Ludwig idősebb bátyának egy durva megjegyzése után könnyekbe tör ki. Ez az első élménye Ludwig hercegnek arról, hogy lehet valakit emberi méltóságában megbántani. Az ifju herceg művészettörténetet tanul, mikor a Hitler uralom kitörésekor szeretett és nagyrabecsült tanárát (különben árja származású) megfosztják katedrájától és az ország elhagyására kényszerítik. Ludwig annyira kábult az eseményektől, hogy volt nevelője Steiger rábeszélésére részt vesz egy a Führer elleni összeesküvésben. Természetesen leleplezik, társai koncentrációs táborokba kerülnek, őt

magát nevére való tekintettel egy utlevél kíséretében a határon túl leteszik. Nem bír azonban azzal a tudattal élni külföldön, hogy társai, akik érette exponáltak magukat a szörnyű táborokban szenvednek. Visszaszökik az országba hamis utlevéllel, barátai kiszabadultak, csak Steiger van még a táborban, a szelid tanító. Élete kockázatásával menti illetve szökteti meg Steigert és hosszas szenvedések és bizonytalanságok után kijutnak Londonba. Saját munkájával felverődik egy renes életnívójára és újra hozzálát szépművészeti tanulmányaihoz. A British Museum könyvtárában találkozik sórával. Ruth Wetziarral, a frankfurti vak régiségkereskedő leányával, aki apját a szörnyű viharban elvesztette és most idegen országban, idegen emberek között két ifju ember igrékszik együtt elkezdni egy emberibb életet.

Bruno Frank emigráns író és írása tipikusan emigráns írás. Csak a hazátlan tud olyan reszkető áhitattal egy darabka papírról beszélni: az utlevélről, csak a hazátlan tudja mi az ácsorogni idegen országban munkaközvetítőben és csak egy német hazájából ki-vent ember érezheti át olyan felszabadító boldogsággal Anglia demokratikus vendégszeretetét. Kérdezhetnénk, hogy vajon az ilyen szubjektív átlések nem-e inkább kortörténetet adnak, mint irodalmat? De tiszta irodalmat nem is várhatunk olyan emberektől, akik még ma is a koncentrációs táborok véres árnykait látják álmaikban és akiknek állandó rettegés és harc az életük, darabka papírok: állampolgárság, munkaengedély, utlevél körül. A könyv legnagyobb értéke az igaz embereknek: a hercegnék, az árja tanárnak, az egyszerű sofförnek és a zsidó antikváriusnak közös nevezőre hozása.

Rosenberg Manca.

A nagyváradi Wizo hirei

Reiter Lunka előadása. F. hó 14-én tartotta meg Reiter Lunka a Fészek klubban nagyszabású referátumát a Wizo világkonferenciáról. Reiter Lunka közvetlen előadasmódozához és nagyszabású előadói készségéhez már hozzászokott a publikum — ez az előadás azonban talán minden eddiginél jobban magával ragadta hallgatóit. Szigorú tárgyilagossága mellett, mellyel a Wizo konferencia legaprólékosabb részleteire is kitért, ezúttal lehetett minden szavából azt az önfeláldozó szeretetet, amellyel a palesztinai építők munkát kísérik és a hitet, amellyel törhetetlenül hisz ebben a gigantikus munkában. Gyönyörű zárszavai után melegen ünnepekte az összegyűlt közönség.

Schönne Trángott Susanne hangversenye a nagyváradi Wizo javára. F. hó 19-én tartotta Sch. Trángott Susanne zongora hangversenyét az Újságíró klubban. A művész nő során Bach, Mozart, Gounod, Chopin műveit szerepeltet és a tőle megszokott művészi precizitással és technikával oldotta meg feladatát.

A kolozsvári Wizo intenzív munkát indított be az őszi szezonnal. Ez alkalommal különös nagy súlyt helyez, úgy a belső, mint a külső kulturális kiépítésére. A belső kulturális munka legfőbb alapja a biblia népszerűsítése és a zsidó élet elmélyítése. A külső kulturális munka számára tervszerű kulturális utánpótlás rendezését vették tervbe. A kolozsvári Wizo minden alkalmat megragad, a többi egyesületekkel való együttműködésére. Erre mutat a Jótékony Nőegylettel és a Kórházegyesülettel megrendezett teatestély is, amelyek foglalkoznak megismétléssel.

Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség

jótekonycélú tárgysorsjátéka

Engedélyezve a Loteria de Stat által 3094. szám alatt 1937 augusztus 13-án.

A sorsjegy ára Lei 50.— 4000 sorsjegy 250 nyu-érmény A sorsjegy ára Lei 50.—
Huzás 1937 november 28.

Dél előtt 11 órakor a Zsidó Kulturothonban (Str. Mocioni 8.)

Főnyeremények:

Egy Mine'va rádió 1938-as típus (4 lámpás), palesztinai hajójegy II. oszt., aranykarkötő óra, ruhaszövetek, különböző keramikai porcellán és faragott dísz tárgyak, tea- és fekete-kávészervizek, írókészletek, fényképezőgép, értékes román, héber, német, magyar könyvek, palesztinai díszműtárgyak.

Háziasszonyok öröme.

Speciális szerkezet

Mini-műltis fogasztás

A MASSZIV ELITE-TÜZHELY

fehér zománccal kivitelben. Tűzálló samott-béleléssel.

SZÁNTÓ Oradea

„ZEPHIR” kályhagyára.
Esslingeni faredőnyök, acéllemez redőnyök.
Kérem díjazatlan árajegyzéket.

A FRANCIA NÉGYES

Párizs, okt. 30. Az egyik párizsi lap karikatúráján két pár látható. Az egyik Franciaország és Anglia, a másik Németország és Olaszország. A francia negyest járják.

A magyarázó szöveg így szól: Ha az egyik csoport előrelép, a másik visszalép és fordítva. Valóban a modern diplomáciának divatos tánca lett a francia négyes.

Tánc a spanyol kérdés körül

Gondoljunk csak a spanyol kérdésre. Nyomban Franciaország és Anglia előrelép, a fasiszta hatalmak visszafelé táncolnak. A hármastól megtagadta az elutasításával a fasiszta hatalmak előrelépnek, a demokráciák hátrálnak. Londonban Plymouth és Eden azzal nyenegetőznek, hogy szakítanak a be nem avatkozási politikával. Eden Llandudnban még továbbmegy. Az angol külügyminiszter kijelenti hogy a demokráciák előtt csak addig lesz szent más államok belügyeibe való be nem avatkozás, amíg ezt az elvet a fasiszta államok is tisztelőben tartják. Ezekre az energikus lépésekre hosszas habozás és huzavona után a fasiszta hatalmak visszafelé lépnek. Grandi bizonyos mértékben a francia javaslat alapjára helyezkedik.

Ez a fordulat a világpolitikai helyzet lényeges enyhülését, a spanyol kérdés megoldását jelenti-e?

Francia és angol diplomáciai körökben csak a külpolitikai francia négyes egyik lépésének tartják, amelyet meg másfajta lépések is foghatnak követni. Alig hiszik, hogy a dolgok mai állása mellett Róma és Berlin egyszerűen feladná a spanyol játszmát. Az ugynevezett önkéntesek visszavonása végső eredményben tudniillik ezt jelentené.

S nemcsak azért kételkednek ebben, mert a tárgyalásokon felmerült jelenségek, így különösen a Spanyolországban narcoo olasz katonák hivatalos olasz becslése jövőbeli bonyodalmakat sejtet. Hanem azért is, mert az egész világpolitikai helyzet ma olyan feszült, hogy a spanyol kérdés békés és gyors felszámolásának reménye nem indokolt. Winston Churchill az angol konzervatív politika fenegyereke. Ő eddig nem tett egyebet, mint honfitársait figyelmeztette a fenyegető háborus veszedelemre. Most Churchill megnyugtató cikkeket ír. S ezt azzal indokolja, hogy a helyzet sokkal komolyabb ma, mintsem hogy szabadon lehessen írni a

háboru közeli veszélyéről. Churchill megnyugtatója sokkal izgatottabban hatott, mint az eddigi, az ördögöt fairafestő cikkei.

A pün háboruk feltámadt emléke

Miért különösen komoly ma a világpolitikai helyzet? Nemcsak Spanyolországban hanem Európa más tájain is érzik a diplomácia francia négyest táncoló párjai lépteinek nyomását. Ez a nyomás az utóbbi időben rendkívül megerősödött a Földközi tenger legkülönbözőbb vidékein. S a spanyol kérdések csak egyik szakasza a Földközi tenger problémái nagy körében. A fő kérdés: sikerülhet-e Olaszországnak megdönteni az angol-francia hegemoniát a Földközi tenger vidékén.

Az abessziniai kérdés el nem intézett volta viszi rá az új római birodalmat, kiépítse földközitengeri állásait. Megindul a görög sziget-tenger és Törökország közelében a dodekanoszi szigetek megerősítése, ugyanakkor komoly munkát folyik Sziáliában és Pantellarián szigetén. Olaszország földközitengeri pozíciói fejlesztésének folytatása Spanyolország felé, de különösen a Baleáriszigeteknek megszállása. A mai Port Mahonnak és Minorcának jelentősége már a karthágói háborúk idejével világos volt, amikor Hannibal elvezérei kikötőket építettek Majorcán és Minorcán. Ahogy Róma nem tärhetta Karthágó előrenyomulását, éppugy szegül szembe a római birodalom két modern örököse. Franciaország és Anglia Spanyolország és a Baleáris szigetek olasz-német megszállásával.

Anglia ellenlépései az olasz előretörései szemben nemcsak stratégiaiak, Maltának Haifának, Alexandriajának megerősítése, hanem diplomáciaiak is. A Dardanellák egyezmény amelyhez Olaszország még mindig nem járult hozzá, elismeri Oroszországot földközitengeri hatalomnak államaihoz. Ezért támogatja Anglia azokat a francia politikai törekvéseket is, amelyek legutóbb a francia-román és a francia-jugoszláv viszony megszilárdításához vezetnek.

Az angol-francia kapcsolatok megszilárdítása a Balkánon és Közép-Európában nemcsak az olasz, hanem a Harmadik Birodalom felé fontos az angol külpolitika szempontjából.

Az angol diplomácia sokáig szerette volna Olaszországot a Harmadik Birodalomtól elválasztani. Ma erre Londonban alig gondolnak. Nem azért, mintha azt hinnék, hogy az a cement, amely a két hatalmat összeköti, elpusztíthatatlanul erős. Az angol-olasz ellentét kiélesedésével egyidejűleg ugyanis nagyon elmélyül az angol-német ellentét.

Ennek az oka a megváltozott földközitengeri helyzet. Anglia leszámol azzal a lehetőséggel, hogy a Földközi tengeren a helyzet kirobbanása egyidőre lehetetlenné teszi az Indiával való forgalom fenntartását. Ebben az esetben szüksége van kiegészítő tengeri utra. Ez a tengeri ut az

Odakint itélet idő van.

— Ilyenkor szívesen iszunk még egy csésze finom, párolgó kávé. Ezt a legnagyobb takarékoskodás mellett is meg lehet tenni, mert az aromás és jóízű Kathreiner és Valódi Franck annyira olcsó, hogy egy csészével több igazán nem játszik szerepet.

afrikai partok mellett vezet. Ha az angol világbirodalom meg akarja tartani a biztonságos afrikai utat India felé, akkor nem elegendő ki Németország gyarmatpolitikai követeléseit, nem adhatja vissza az afrikai gyarmatokat. Ezek a gyarmatpolitikai követelések az utóbbi fokozott nyomattal léptek előtérbe. S az angol elutasítás hasonlíthatatlanul eltökéltebb, szilárdabb volt, mint az eddigiek. Az angol konzervatívoknak mindig volt egy szárnya, amelyik gyarmatpolitikai engedményeket akart tenni Németországnak. Scarboroughban a konzervatív kongresszusa egyhangulag foglalt állást a német gyarmatpolitikai követelésekkel szemben. Azelőtt a munkáspártban is akadtak engesztelő hangok a német gyarmatpolitikai kérdések ügyében. Bournemouthban a munkáspárt más indoklással ugyan de hasonló állást foglalt mint a konzervatívok. A munkáspárt szerint a gyarmati nyersanyagellátás kérdésében nem tehetők engedmények olyan hatalmakkal

szemben amelyek nem foglalják el a le szerelés kérdésében a békülékeny, a pacifista álláspontot.

A német külpolitikával szemben az egész angol közvélemény hangulata ma igen fagyos. Ezt a fagyos magatartást megérezte Henlein, a szudétánemek képviselője legutóbbi angliai útján. Az angolok a kisebbségi kérdésekben sem ismerik el a Harmadik Birodalom kompetenciáját. A kisebbségi kérdésekben szerintük csak olyan hatalmaknak van erkölcsi jogjuk a közbelépésre, amelyek maguk is tiszteletben tartják a demokratikus szabadságjogok elveit.

Ma feszült figyelemmel várják Angliában a német külpolitika újabb lépéseit. Nemcsak azt, hogy hová lép Olaszország és Németország a diplomácia parkettjén. A diplomácia parkettjén kívül a világ népei ma más színtereken is táncolnak. Olyanokon is, ahol nem tartják be a francia négyes szabályait. (v. z.)

STEINONIT

A nők 50 százaléka

A férfiak 15 százaléka

szenved azon borzasztó kínok alatt, melyeket a vese- és hólyagváltadékok (epe-, máj-, vese- vagy hólyagkövek) okoznak.

A csodálatos STEINONIT készítményeknek köszönheti, hogy 24 óra alatt fájdalommentesen és véglegesen megszabadulhat a máj-, vese- és hólyagkövektől.

A STEINONIT nemzetközi szabadalom, a román Egészségügyi Minisztérium által 85195/1937 szám alatt engedélyezve. A orvosi tekintélyek mint a hólyagbántalmak biztos és teljesen ártalmatlan szerét ajánlják.

24 óras STEINONIT kezelés után minden fájdalomtól megszabadul és nincs többé diétára szüksége.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Főlerakat A. Grozea & Co. Bucaresti, Str. Domnei 21.

Amerika a számok világában

„Amerikában még mindig jobb az élet, mint akárhol másutt a földkerekségen” — írja a legnagyobb newyorki statisztikai lap, mely a következő számokkal támasztja alá megállapítását:

1. A világ rádióinak több, mint fele Amerikában található, holott ezen a földrészén — már mint az Egyesült Államokban — a föld népességének csak hat százaléka él. Az Unióban 30 millió rádiókészülék van használatban, ezekből 4.2 lakosra esik egy. A világon összesen 56 millió 225.000 készülék van. Az egyetlen ország, mely az Uniót megközelíti rádiózás tekintetében: Anglia, melynek minden 4.9 lakosára esik egy készülék, míg Dániában 5.5, Németországban 8 ez az arány szám.

2. A világ összes gépkocsijainak jelenlegi száma 40.560.000, ezek közül az Unióban 28.520.559 gépkocsi fut. Minden negyedik-ötödik emberre esik egy-egy gépkocsi, míg Kanadában minden 8, Angliában és Franciaországban minden 20, Németországban 49, Olaszországban minden 104 és Japánban minden 472-ik emberre jut egy gépkocsi.

3. A telefonhasználat dolgában is Amerika vezet, mert az Unióban található telefonállomások száma közel a fele annak a 35 millió állomásnak, melyet az egész világon használnak. Az Egyesült Államok

ban 137 telefonállomás esik ezer lakosra, míg Kanadában, Dániában, Svédországban minden tízezik, Angliában minden 18, Németországban minden negyvenedik személynek van telefonja, Olaszországban pedig ezer emberre 12 állomás jut csupán.

4. Az Unio a film hazája, mert a világ hangosfilm gyártására berendezett országainak együttes termelése, a nagy szétosztódás dacára is, az Uniónak az összgyártás harminc százalékát juttatja és így nem csodálható, hogy ott jelenleg 15.378 hangosfilm-mozi működik.

— Idegesség, fejfájás, szédülés, álmatlanság, reggeli rosszullét, levertség, bágyadság, sok esetben hamarosan megszűnnek, ha béműködésünket reggelenként egy-egy pohár természetes „Fefenc József” keserűvizel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

CZELNAI ESZTER november hó 3-án nyitja meg visszavonhatatlanul utolsó **cukrászati tanfolyamát** Jelentkezni lehet naponta d. e. 11-1-gig és d. u. 5-7-gig a Str. Carolina 5. sz. alatt az ipartestület házában az emeleten.

Hube

Gimpel Jakob levél

Cluj, október 30. (Az kívül érdekes levelet várnám a repülőposta. Goldmark filmharmónia kaptam a levelet Gimpel zsidó zongoraművészől mint Hubemann kisérő Gimpel Jakob Hubemann köréhez is tartozik és renesét enség bekövetke Jáva szigetén. Gimpel autentikus és besülés a H esétlenségéről és meg híreket, melyek Hubemann a lapokban megjelent aról, hogy Hubemann tört, hogy két ujjával leveleiből kiderül, hogy felelnek meg a valóság Jáva szigetén hangya

Hubemann kötetésben áll Hubemann szigetén, Palenbang város pelt szerencsés véletlen, hogy ne ugyanazon a mint Hubemann. Hubemann gélkedése miatt lemond összes hangversenyét és beken társaságában egy akart repülni, hogy rész zenekarnak Toscanini vez hat koncertjén. Így ma getén.

„A repülőszerecséltény mely Hubemann a névzet hatott volna, tettenesé napokat szerzett nekünk vagyunk rajta. A lezult egy bordája tört el és ez jét. Az egyik éjszaka állas sulyossá vált, hogy a mondtak é Hubermannak azonban és szá vezetett van, mint valaha is hitte és így lettilést. En most Batávia ma érkezett sürgönybeztölteti velem: „Jól ha adti bi aggodalomra tehát me latosképpen a többi sért „Sajnos még hónapok

Hiva Schuschke

Bécs, október 30. (Rálemény csófolja azon hírint Schuschnigg kancellakészítettek volna elő. A letartóztatást nem eszkö október 20-án történt inban keitek szárnya, amóságot tulajdonítottak. Az

„ELLA”
Kozmetikai Intézet
Legmegbízhatóbb
Legmodernebb
Legeredményesebb
Tanítványok kiképzése. — Redukált árak
Cluj, Cal. Regele Ferdinand 11, I. emelet.
(Gólya palotában)

Vasárnap okt. 31-én,
délelőtt 10 órakor az Edison mozgó termében
A Zsidó Párt
kolozsmegyei tagozatának
tisztújító közgyűlése
Minden zsidó legyen ott!

Hubermann a gyógyulás utján

Gimpel Jakob levelet írt a kolozsvári Goldmark zenekarnak, mely az első autentikus hírt közli Hubermann állapotáról

Csuj, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Rendkívül érdekes levelet hozott tegnap Kolozsvárra a repülőposta. Dr. Abrahám Lajos, a Goldmark fiharmóniai társaság alelnöke kapta a levelet Gimpel Jakabtól, a kiváló zsidó zongoraművésztől, aki Kolozsváron, mint Hubermann kísérelője a tót nagy sikert. Gimpel Jakob Hubermann közvetlen baráti köréhez is tartozik és a végzetes repülőszerecsétség bekövetkeztéig együtt is időztek Jáva szigetén. Gimpelnek ez a levele az első autentikus és tesztelés a Hubermannt és szerencsétlenségéről és megcáfolja mindazokat a híreket, melyek Hubermann állapotáról eddig a lapokban megjelentek. Hi jött arról, hogy Hubermannnak a lába eltört, hogy két ujjja megsérült. Gimpel leveléből kiderül, hogy mindezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. Gimpel, aki most Jáva szigetén hangya senyez, állandó össze-

Hubermann Bronislaw

kötetésben áll Hubermannal, aki Sumatra szigetén, Palembang városában fekszik. Gimpel szerencsés véletlen mentette meg attól, hogy ne ugyanazon a repülőgépen utazzék, mint Hubermann. Hubermann ugyanis gyengélkedése miatt lemondta januárig lekötött összes hangversenyét és titkárnője, Ida Ibeken társaságában egyenesen Palesztinába akart repülni, hogy résztvegyen a palesztinai zenekarnak Toscanini vezényletével rendezendő koncertjén. Így ma adt Gimpel Jáva szigetén.

„Jól haladó gyógyulás...”
„A repülőszerecsétség...” írja Gimpel, mely Hubermann néve oly végzetessé válhatott volna, rettenetesen nehéz és izgasmas napokat szerzett nekünk. Hála Istennek, tul vagyunk rajta. A lezuhanásnál Hubermann egy bordája tört el és ez megsértette a tüdejét.

Az egyik éjszaka állapota olyan olyan súlyosá vált, hogy az orvosok már lemondtak életéről.

Hubermannnak azonban sokkal erősebb szíve és szíve vezetése van, mint ahogyan azt ő maga valaha is hitte és így leküzdötte a súlyos sértülést. En most Batáviában vagyok, ahová ma érkezett sürgönyében a következőket közölteti velem: „Jól ha adó gyógyulás.” További aggodalomra tehát már nincsen ok. Csodálatosképpen a többi sértülései jelentéktelenek. „Sajnos még hónapok telnek el, míg telje-

sen felépül, hogy ismét együtt koncertezhesünk. Már a szerencsétlenség előtti orvosi tanácsra le kellett mondania januárig lekötött hangversenyét, ezért szakította meg itteni fellépéseit és akart repülőgépen Palesztinába utazni, hogy ottani zenekarnak hangversenyét irányítsa.”

Ennyit ír Jakob Gimpel a világhírű hegedűművészt és szerencsétlenségéről. Gimpel levelét Seped városából adta fel, október 19-én, repülőpostán és az pénteken reggel érkezett meg dr. Abrahám Lajoshoz. A továbbiakban saját sikereiről és Kolozsváron, a Goldmarkkal karöltve rendezendő hangversenyének lehetőségeiről számol be Gimpel.

Gimpel Kolozsvárra jön

„Svédországi, londoni, sydneyi, adelaidei hangversenyem után itt Hubermann kíséreltem. Mindjárt az első koncertünk után két önnálló hangversenyre kaptam ajánlatot: Bandungba és Batáviába. Mikor Hubermannnak saját hangversenyét le kellett mondania, felkértek, vegyem át a koncerteket. Hangversenyemnek olyan sikere volt, hogy minden alkalommal az egész publikum felállott, ami itt a művész számára a legnagyobb elismerést jelenti és amivel eddig csak Hubermann tüntette ki a közönség. A koncertigazgatóság pedig felkért, ismételjem meg egész turnémat, amit november elején kezdek meg.

„Innen Palesztinába megyek — írja a továbbiakban Gimpel — ahová hat koncertre köt a szerződéselem, a Hubermann orkeszterrel és talán Toscanini vezényletével. Végteleltül örven-

Gimpel Jacob

denék Doktor ur, ha levele még itt érne el, de biztonság kedvéért írjon egy rendes levelet Tel-Avivba (c/o Palestine Symphony Orchestra, P. O. 4047.)”
Végeztül önmét fejezi ki Gimpel, hogy újra Kolozsvárra jöhet.

Mint Gimpel leveléből kiderül, a kiváló zsidó művész közelebről felép Kolozsváron is a Goldmark kíséreltével. A kolozsvári zsidó zenészek december végéig, vagy január elejéig tervezik a Gimpel koncertet.

Itt említjük meg, hogy a Goldmark zenekar vezetősége állandó kapcsolatot tart fenn Hubermannal és most is, újabb gyógyulást kívánó levéllel kereste fel, melyben kifejezte örömét, hogy a nagy művész és a palesztinai zenekar szervezője ha csak hónapok múltán is, de újra a közönség elejébe lép és folytathatja a zsidó zenét számára felbecsülhetetlen értékű tevékenységét.

Hivatalosan cáfolják, hogy Schuschnigg ellen merényletet készítettek volna elő

Bécs, október 30. (Rador). Hivatalos közlemény cáfolja azon híreket, amelyek szerint Schuschnigg kancellár ellen merényletet készítettek volna elő. A rendőrség semmilyen letartóztatást nem eszközölt. A hírek egy október 20-án történt incidenssel kapcsolatban keltek szárnyra, aminek túlzott fontosságát tulajdonítottak. Aznap két idegen ak-

centussal beszélő egyén jelent meg egy, a kancellári hivatal melletti dohánytöszdében és afelel érdeklődtek, hogy milyen a kancellári épületek berendezése és mik a kancellár szokásai. A töszdés értesítette a rendőrséget, de az ismeretleneket nem sikerült megtalálni.

A kifogástalan teint szép...

...azonban csak kevesen olyan szerencsések, hogy a természetből hibátlan arccal legyenek megáldva.

A Richard Hudnut Three Flowers and Freshener arcviz, — erősíti és frissíti az arcbőrt, összehuzza a pórusokat — kitűnő szolgálatot tesz még akkor is, ha csak magában használjuk, holott ez, csak egyike a Richard Hudnut szépségápoló készlet 5 világhírű készítményének.

A teljes kezelés 5 készítmény (3-féle krém, arcviz és puder) használatából áll; mindenkinek — aki komolyan veszi szépségének ápolását — ajánljuk, hogy használja ezeket állandóan, — Richard Hudnut hosszú és eredményes kísérletek alapján összeállított — előírása szerint.

RICHARD HUDNUT

Three Flowers Beauty Treatment

Tardieux: Fizettem, ez az igazság! Dela Roque: Hazudik!

A francia jobboldal pénztörzsainak világraszóló botránya a bíróság előtt

Párizs, október 30. Lyonban néhány nap óta folyik annak a szenzációs vádalkalmazási pernek a tárgyalása, amelyben de la Rocque ezredes, a tüzkészteszek vezére perli Pozo di Borgo herceget egykori munkatársát. Pozo herceg a „Choc” című szélső jobboldali lapjában azt a szenzációs leleplezést tette, hogy a francia tüzkészteszek vezéré Tardieux pénzelte minisztersége idején a belügyminisztérium titkos alapjaiból. De la Rocque ezredes a vizsgálat során hazafiatlanul minősítette Pozo di Borgo herceget.

A tárgyaláson tanuként hallgatták ki Tardieux volt belügyminisztert, aki kijelentette, hogy 1926 és 1932 közötti időben belügyminisztersége alatt egy magas angy katonatiszt ajánlatára fogadta az ezredet. Másodszori látogatása alkalmával de la Rocque szubvenciót kért tőle egy ifjúsági katonai alakulat számára. Mivel Tardieux úgy vélte, hogy hasonló szervezetre szükség van, kiutalta a kért szubvenciót. De la Rocque ezredes több ízben tett látogatást Tardieux belügyminiszternél és minden alkalommal kapott bizonyos összegeket. 1932 áprilisában például egy összegben 60 ezer frankot utaltak ki számára. Ennek ellenében de la Rocque mindent elkövetett, hogy kedvező hangulatot teremtsen a kormány számára.

— Idővel azonban megváltoztattam véleményemet az ezredesről — mondotta Tardieux. A ma a meggyőződésé jutottam, hogy az ő személye káros lehet arra az eszmére, amelyet vall.

A tanuvalomlásnak ennél a részénél de la Rocque hitetlen felugrik és közbejött:

— Ha azt állítja, hogy pénzeket vettem fel a titkos alapból, akkor hazudik.

A továbbiak során Tardieux ingerülten szól az ügyész felé:

— Miért nem lép közbe az ügyész ur? Nincs szükségem lelkére. Fizettem. Ez az igazság. Sőt de la Rocque-ot bevezettem Lavalhoz is. Ha Laval pénzt adott de la Rocque-nak, ez csak azt tartozik, de ha tudni akarja, a szubvenciót Laval tudtával és beleegyezésével utaltam ki.

E szavaknál de la Rocque ezredes sápadta és egész testében reszketve jelentette ki:

— Nem igaz, hazudik!

A tárgyalásra tanuként bédézték Laval volt miniszterelnököt is, aki azonban nem jelent meg, azzal a kifogással, hogy nincs semmi mondanivalója.

Politikai körökben hansúlyozzák, hogy Tardieux valóban szubvencionálta de la Rocque ezredes pártját azzal a céllal, hogy híveket toborozzon kormányra támogatására.

MI MÁST NEM VESZÜNK!
mondják az orvosok és a hozzátértek, mint a Brilliant és Luxus

tenát a leginonabbat és legmegbizhatóbbat

SPORT

Diszközgyűlés keretében ma ünnepli huszonöt éves jubileumát a közgazdasági alkalmazottak sportegyesülete

Cluj, október 30. (Az Uj Kelet tud.) A Kolozsvári, Közgazdasági Alkalmazottak Sport Egyesülete jubilaris évébe érkezett. Az egyesület ez évben huszonöt éves fennállását ünnepli. Huszonöt éve annak, hogy a kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak a rendszeres testedzés biztosítása végett sportegyesületet alakítottak, amely az évek folyamán kitünően szolgálta a kitalizott célt.

A KKASE sportműködése főként ismert sportkörökben, semhogya az bővebb méltatásra szorulna. Az egyesület vezetősége mindig szem előtt tartotta azt az elvet, hogy a sport kitünő eszköz az emberi test normális fejlődésére, az egészség biztosítására és a fegyelmzett jellem kialakítására. Eppen ezért a KKASE vezetősége igyekezett olyan kereteket gondoskodni, amelyek elsősorban a testnevelést szolgálják. A versenysportágak kultiválása csak másodrangú volt, bár ebből a szempontból is gazdag multia tekint vissza a jubilaris sportegyesület. Testnevelési keretei közül különösen kiemelendő tornaosztály, amely évek óta a kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak nagy tömegeit egyesíti magában, versenytornaszórája pedig országos viszonylatban is kiemelkedik.

A KKASE értékes jubileumát jubilaris versenyek rendezésével és diszközgyűléssel ünnepli. A diszközgyűlést ma délelőtt tartják meg a következő napirenddel:

1. Elnöki megnyitó.
2. A közgyűlés hódolata az ország első sportembere, Károly király előtt.
3. Az egyesület huszonöt éves multjának áttekintése.
4. Az egyesület első diszelnöke, Tamási István arcképének leleplezése.
5. A társegyesületek üdvözlései.
6. Elnöki záróbeszéd.

A diszközgyűlést délelőtt fél 11 órai kezdettel a régi iparkamara disztermében tartják. A KKASE jubileuma egész Kolozsvár sportéletének ünnepe.

Tizenegy bajnoki mérkőzést játszanak ma Kolozsváron

Cluj, október 30. (Az Uj Kelet tud.) Közöltük már, hogy a Nemzeti Bajnokság küzdelme során, Kolozsváron — egymásután harmadszor — ma sem lesz bajnoki mérkőzés, mltmthogy mindkét kolozsvári elsőosztályú együttes vidéken játszik.

A mai kolozsvári labdarugóprogramot a C) liga, alkériületi bajnoki és ifjúsági bajnoki mérkőzések alkotják. A részletes program a következő:

Nagypálya: Délelőtt 9 órakor Reuniunea—Avram Iancu I. oszt. bajnoki, 11 órakor KMCS—Haggibbor I. oszt. bajnoki, délután 1 órakor CFR—Reuniunea ifjúsági bajnoki, délután 3 órakor CFR—SS Bistrița C) ligamérkőzés.

Kispálya: Délelőtt 9 órakor KMCS—Victoria ifj. bajnoki, 11 órakor Unirea—Echo I. oszt. bajnoki, délután 1 órakor Vasontóde—Napoca I. oszt. bajnoki.

Haggibbor-pálya: Délelőtt 9 órakor KAC—U ifj. bajnoki, 11 órakor UEC—Vasontóde ifj. bajnoki, délután 1 órakor Echo—Avram Iancu ifj. bajnoki, délután 3 órakor Unirea—Haggibbor ifj. bajnoki.

Filadelfiában lesz jövőre a Davis Cup döntője. Newyorkból jelentik: A Davis Cup jövő évi kihívásos döntőjét szeptember 5—8-án tartják meg Filadelfiában — így határozott az amerikai teniszszövetség. A mérkőzések a Germantown Cricket Club pályán lesznek. A pálya nézőterén 15.000 ember számára van hely.

Nemzetközi futballtorna Párizsban. Érdekes négyes torna lesz Párizsban november elején. A lengyel válogatott, az olasz Bologna, egyik párizsi elsőosztályú és egy vidéki labdarugócsapat játszik egymással.

P'ágában, a cseh köztársaság tizenkilenc éves fennállása alkalmából rendezett államnapon a Slavia a bécsi Admirát látta vendégül. A mérkőzés 12.000 néző előtt 2:2 arányban döntetlenül végződött. A féldőben a vendégcsapat vezetett 2:1-re, a Slavia csak a játékidő végén egyenlített 11-essel.

A Vienna labdarugócsapata, mint azt már közöltük, ma Temesvár vendége lesz, ahol a „szabadnapos“ Ripensával játszik barátságos mérkőzést. A Vienna azonban hétfőn is Temesváron szerepel. Ezuttal a Kiszsi

csapatával méri össze erejét a jóképességű bécsi futballcsapat.

A Romából visszatért Luchide román szövetségi főtájtár kijelentette, hogy igen valószínű, miszerint Románia és Jugoszlávia két-két csapattal vesznek részt — a jövő évi kezdettel — a Középeurópai Kupa küzdelmében.

Igen gazdag Románia jövő évi nemzetközi naptára. Bucurestiből jelentik: Románia jövő évi nemzetközi naptára igen gazdagnak ígérkezik. Eddig a következő mérkőzések játszása vehető biztosra: május 8-án és szeptember 6-án Bucurestiben, illetve Belgrádban Jugoszláviával a Benes-kupáért, október elején Bucurestiben a magyar válogatottal, október 28-án Prágában Csehszlovákiával a Benes-kupáért, végül Egyiptommal a világ-bajnokság döntőjébe jutásáért. A fenti mérkőzések kivül komoly szó van a Románia—Olaszország válogatott mérkőzésről, amely Bucurestiben lenne. Ugyancsak a jövő évben kerül sor a Románia—Belgium válogatott mérkőzés revansára is, amelyet Belgiumban játszanának.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

3:1 a szerelem javára

Mindenki a 3:1 a szerelem javára pávatlan sikeréről beszél.

Eddig minden előadás jegeit elővételben kapkodták szét.

Nem volt még vidámabb, nagyobb szabású, szebb kiállítású revü-operett!

Nem lehet betelni a szépségeivel!

Az operett-együttes előre lépkedett a daei vendégjátéka miatt csütörtökön kénytelen a színház az előadászatot öt napra felfüggeszteni. Tehát

Aki még nem látta, siessen megnézni, aki már látta, biztosan még egyszer megnézi! 3:1 a szerelem javára.

A SZÍNHÁZ HETI MUSORA:

Vasárnap d. u. A bor. (Olcsó helyárrakkal.)

d. u. 6: 3:1 a szerelem javára.

este 9: 3:1 a szerelem javára.

Hétfőn fél 9: 3:1 a szerelem javára. (ötösztör.)

Kedd fél 9: 3:1 a szerelem javára. (Hatód-szor.)

Szerda fél 9: 3:1 a szerelem javára. (Heted-szer.)

Csütörtök fél 9: 3:1 a szerelem javára. (Nyol-cadszor.)

Péntek fél 9: Különös sze-e'em. (Steve Pas-seur világhírű színműve Harsányi Zsolt fo-dításában, a magyar bemutatás előad-sokkal egyidejűleg! Főszereplők: Har-math Jolán, Erényi Böske, Lantos Béla, Tóth Elek, Szabados Á-pád, Mészáros Bé-a, Deésy Jenő. Rendező: Szabados Á-pád. Premier bé let 11. szám.)

Szombat d. u. 4: Solness építőmester. Ifju-sági előadás, kizárólag az iskolák ré-szére.)

Péntek fél 9: Súly Thal jiddis társulatánar: ven-dégjátéka: A kincs. (Salom Alejcnem zenés vigjátéka.)

Vasárnap d. u. 4: Súly Thal társulatának vendégjátéka,

d. u. fél 7: Delila (Molnár Ferenc óriási sikerű vigjátéka, rendes helyárrakkal, a premier diadalmas sze-eposztásában.)

este 9: Súly Thal társulatának bucsu-előadása: Színház lángokban. (I. Stern-berg grandiózus revüje. Max Halm zené-jével.)

Hétfő fél 9: Különös szerelem. (Rendes bé let 11. Irodalmi bélet 6. sz.)

A ROMÁN OPERA MUSORA:

Vasárnap, október 31 (matiné): Vigözvegy.

Hétfő, november 1: Fidelio.

Szerda, november 3: Mártha.

Péntek, november 5: Aida. (Aurel Tripón tenorista vendégfellépésével.)

Szombat, november 6 (iskolai matiné): Cigánybáró.

Vasárnap, november 7 (este): Parasztheccsi-let és Bajazzók.

Hétfő, november 8: Vigözvegy.

SELECT MOZGÓ MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat és vasárnap:

Hetedik menyország. Simone Simon köz-

HAJHULLÁS ELLEN AZ ORVOSOK CSAK BIRKENWASSER-T RENDELNEK

A Románia—Egyiptom világbajnoki selej-tező mérkőzés ügyében alighanem rövidesen döntésre kerül sor. Luchide szövetségi főtít-kár tárgyalásokat folytatott Romában Fi-scher Mórral, a kérdésben kiküldött döntő-bíróval, akit arra kért, igyekezzék az egyip-tomi szövetséget rávenni, hogy az első selej-tező mérkőzés december 12-én legyen Kairó-ban, míg a második forduló a tavasszal Bu-curestiben. Fischer Mór a tervet elfogadható-nak találta és ígéretet tett, hogy ebben az irányban igyekezik kiküldetésének eleget tenni.

Kizárták a Craiovant. Tegnap számunk-ban jelentettük, hogy a Román Kupa bizott-sága átiratot intézett a Nemzeti Bajnokság bizottságához, amelyben a Craiovan labda-rugócsapatának kiközösítését kért. A kraio-vai csapat ugyanis nem jelent meg kitűzött Román Kupa mérkőzésén és ezzel a legszí-gorubb büntetésre, a labdarugóéletből való kiközösítésre szolgáltatót okot. A Nemzeti Bajnokság bizottsága legutóbbi ülésén fog-lalkozott a kérdéssel és az idevonatkozó sza-bályok értelmében a Craiovan kizárása mel-lét döntött.

Endreffy, a Juventus kapusa 127 centi-méteres magasúgrással győzött egy bucesti atlétikai versenyen. Ezzel a teljesítménnyel Endreffy Románia egyik legjobb magasugrói közé került.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyezszi közléstől egy más 3 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allatkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Válogatott gesztenye, bányai szilva, aszalt gomba, dió Rooznál, Tautii de sus, Via Baia-Mare.

Szó-mebudák 3800 lejtől részletfizetésre is kaphatók. Átalakítások, gallérozások a leg-újabb bécsi modellek szerint készülnek Bixen-spanner szörmeszalomban Regele Ferdinand 3.

Hízzott élőponty megrendelhető Weisz Mó-zsnél. Str. Vladimirescu 6. Telefon 16-48.

Levelésben és könyvelésben 2-3 évi gya-korlattal rendelkező fiatal tisztviselő egy er-délyi nagyobb vállátoz azonnali belépésre kerestetik. A román-német nyelvek teljes ismerete megkívánatik. Részletes ajánlatok, fizetési ígérennyel, referenciákkal és fényképpel ezen lap kiadóhivatalába intézendők.

Eladó perzsgő-készítógép, kakaóvajprés, Apalograf sokszó-osztógép. Beck Adolf, Valea lui Mihai.

Gimnázista korrepetálás, vagy tanítását vállalám ellátás ellenében. „Diákány” jel-igével a kiadóba.

Diákány vagy tisztviselő lakást esetleg teljes ellátást kaphat, Strohli, Reg. Carol II. No. 13.

Háromszobás összkomfortos villaladás An-drei Muresan villanegyedben november else-jére kiadó. Str. Ion Vidu 3, Str. Mathei Basa-rab mellett.

Lakásferőtlenítést célnál egyenértékű gázbehatási módszerrel eszközölünk. Teljes szagtalanítás. „Po-ynea”, Str. Avram Iancu No. 16.

Könyvelésben és irodai munkában gyakor-lott, családost, perfekt román könyvelőt keres vidéki iparvállalat. Havi fizetés 2500 lei, la-kás, fűtés, világítás. Gyors mi tudók előnyben. Ajánlatokat „Vidéki” jeligére a kiadóba.

A Mussa hölgyfodrász cégnél nagy érke-dvezmény rövid ideig. Használja fel a kedvező alkalmat. Villanyvondolálás (d. e. fél 10-ig és d. u. 4-ig) 200 leitől, hajfestés 180 leitől, szőkítés, javítás 95 leitől, vizonolálás 25 lei-től, vasondolálás 20 leitől, hajvágás 20 leitől.

Kiállítás. Schlosser kerámiai, továbbá per-zsasznőnyegek, finom porcellánok kiállítás, va-sárnap egész nap nyitva: „PaX” Cluj, Cal. Victoriei 6.

Ke-fések nőtlen, angro és detailban jártas fűszerkereskedőség. Weisz Jacob, Jibou.

Pfések fogtechnikus acéllemez munkához, golyóprések, szappanprések automatikus ki-dobóval, arany és ezüst hengerloket készít. Minius si Pohr Timisoara, IV. Radulescu 3.

Szedő-gépmester, elsőrendű munkaerő, ál-lást kaphat jól felszerelt accdrens-nyomdá-ban. „Be is társulhat” jeligére Rudolf Mos-se Cluj.

Fogtechnikus, elsőrendű önálló munkás, vi-dékre kerestetik. Dr. Harnik, Gheorgheni, jud. Ciuc.

Harmadéves egyetemi hallgató, gyakor-lott instruktör, latinban jártas, e'emi és kö-zépsikolai tanulókat bá-mely tantá-gyból elő-készít. „Alaposan tanít” jeligére a kiadóba.

Mérnök! Gyár! Orvos!

Minden német (25% redukción), francia, angol, stb. folyóirat és könyv LEPAGE-nál, Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket LEPAGE-től. Cluj, jelezve, mely szakma érdekli.

A Bagoly
minden
Walton
éneke

ÉLET

— Mégis sor fog ker-nérok általános nyugd-jelentik: A Curenul, sz-nevelésügyi miniszte t-tegnapi híradásoknak nem is lesz a végleges. a középiskolai tanerök zására.

Keramiak
Schlosser, G.

— Eg antiszemita jel-logusa. Szigetéről jelent Uj Kelet hasábjain is. nagy port felvert sport-ramarosszgeten a Bar-futballmérkőzésen játszó-zetes, néhány fiatalen-dulva, a tömeg rávetett zsidó futballcsapat ját-egyenliteni merészelté tagját a legulsyosabban Pál szigeti joghallgat-Maramuresul kapusa s ragalmazás címén fel-ügyességek a sziget-című napilap felelös sz-kapjában azt állította, provokálták. Hasonló az Uj Kelet ellen is. azonban a lap által hallgatása után nem t az újságró ellen és elu mes kerestetik, mert be a tudósítások tartalma valóságok. Ilyenformán vatalból megszünt az e Maramuresul mérkőzés eredő sajtóperben.

FIV
RADIO LA

Hangerősítő készüléke

GELO
12, 25, 35
Osias Z

Bucuresti, Str. R.
Kérdőkölőknek ingy.

FIV
RADIO LA

A Bagolyvárban
minden este
Walton Jenő
énekel.

HIREK

Mégis sor fog kerülni a középiskolai tanárok általános nyugdíjazására. Bucu'estiből jelentik: A Curenul szerint dacára a nemzeti nevelésügyi miniszter tium cáfolatának, ha a tegnapi híradásoknak megfelelő korhatár nem is lesz a végleges, mégis sor fog kerülni a középiskolai tanárok általános nyugdíjazására.

Keramiak Vitronál

Eg antiszemita jellegű sportbotrány epizódja. Szigetről jelentik: Annak idején az Új Kelet hasábjain is beszámoltunk arról a nagy port felvert sportbotrányról, amely Maramarosszigetén a Barkochba-Maramuresul futballmérkőzésen játszódtott le. Mint emlékeztet, néhány fiatalember példáján felbuzdulva, a tömeg rávetette magát a szatmári zsidó futballcsapat játékosaira, mert azok egyenlítő mérészeleket és a csapat több tagját a legsúlyosabban bántalmazták. Rozsi Pál szigeti joghallgató és Nemes Béla, a Maramuresul kapusa sajtó útján elkövetett ragalmazás címén feljelentést adtak be az ügyészhez a szigeti Maramuresi Hírnap című napilap felelős szerkesztője ellen, mert lapjában azt állította, hogy a botrányt ök provokálták. Hasonló feljelentést adtak be az Új Kelet ellen is. A szigeti ügyész azonnal a lap által bejelentett tanúk kihallgatása után nem tartotta fenn a vádat az újságíró ellen és elutasította Rozsi és Nemes keresetét, mert beigazolást nyert, hogy a tudósítások tartalma teljesen megfelelt a valóságnak. Ilyenformán az újságíró ellen hivatalból megszünt az eljárás a Barkochba-Maramuresul mérkőzésen kitört botrányból eredő sajtóperben.

FIVRE
RADIO LAMPAL

Hangerosító készülékek — hangszórók

„GELOSÓ”
12, 25, 35 Watt
„Ostias Zingher”
Bucuresti, Str. Radu Vodă 14.
Kérdeklődőknek ingyen katalógus.

FIVRE
RADIO LAMPAL

Meghalt Schwarz Ignác, a kolozsvári ort. chevra alelnöke. A napokban meghalt rövid betegség után Schwarz Ignác vállalkozó, a kolozsvári ortodox Szentegyletnek három cikluson át alelnöke és a város zsidó közéletének egyik agilis, áldozatkész vezetője. A megboldogult, aki 64 évet élt, a konzervatív zsidók hűségével állott mindig a jótékony és szociális segélyezés ügye mellé. Hosszu idő óta elnöke volt a „Besz Jakob” imaháznak, amelyet a megboldogult testvérbátyja, néhai Schwarz Jakob, az ortodox hitközség egykori elnöke alapított 1917-ben. Schwarz Ignác váratlan halála igaz megdöbbenést okozott a város zsidó köztudatában, akik nagy számban kísérték pénteken utolsó útjára.

Székelési zavaroknál és az ezekkel járó általános rosszullétnél a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” kesze víz — reggelként felelőskor egy pohárral bevéve — a gyomorbeleszóra tartalmazott gyorsan kiüríti és a mérgező bélmozgást csökkenti, az emésztést és a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Kérdezzék meg orvosát.

Rövid hírek mindenünnen. A szíriai viharok katasztrófális károkat okoztak Bagdad és Aleppo között a vasúti közlekedés megszűnt. A Damaszkusz felől érkező repülőik rámutatnak arra, hogy a sivatag Damaszkusztól keletre valóságos tóvá változott. — Az áradások áldozatainak száma ezre emelkedik, 10.000 ember hajléktalanná vált. Számos falut teljesen elsodort az ár. — A Tass moszkvai jelentése szerint Eichkeht földművelésügyi népbiztosá nevezték ki az elmozdított Csernov helyébe. — Az egyiptomi hadügyminisztérium 50 harcikoszt rendelt Angliában homokos területek számára. — Gerlach tanár, a mödlingi fertőző bajok intézetének igazgatója közölte az osztrák orvosi tanács ülésén, hogy sikerült az állati rákdaganatokból olyan baktériumot kitermelnie, amik azután más állatokra átíve, hasonló daganatokat okoztak, hasonló mikroba-tartalommal. — A legutóbbi danzigi zsidóellenes incidensek során 65 zsidó üzletet fosztottak ki. Ebből 30-at teljesen összetörték.

Pattanások visszataszítását azokat kezelni kell!

...mert könnyen inficiálódhatnak. Ha este Cadum-kenőcsöt használ, reggel erősen visszafejlődnek. Rövid idő múlva elkezdnek eltűnni. Jó, ha otthon állandóan tart egy doboz Cadum-kenőcsöt, amely nélkülözhetetlen kitűzésnél, sömörnél, pattanásoknál, rovarcsípéseknél, vágott és könnyű égési sebeknél. És oly kevésbe kerül...

Kerjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

Egyre katasztrófálisabb a'ányokat öit a szíriai árvíz. Damaszkuszról jelentik: Lapunk más helyén számolunk be arról, hogy Szíriában nagy árvizek pusztítanak. Újabb jelentések szerint az éjszaka és reggel folyamán számos újabb riasztó hír érkezett a városról nyugatra pusztító szökőár által okozott károkról. Három falut az ár eltörül a föld színéről. Másik hat falut nagyrészt elpusztított a víz. Damaszkusz, Aleppo, Palmira és Bagdad körzetében 50 négyzetkilométernyi kiterjedésű területen alig maradt ép ház. Deirautye falu 500 lakosa eltűnt. Nebek faluban 100 ház romjai alól 70 halottat ástak ki. Muad Damiye község eltűnt, itt 200 halottat számláltak össze. Dmeirben 27, Kayamunban 20 ember vesztette életét. Egy teherautót, amelyben 20 ember ült, elsodort az ár. A francia csapatok számos embert mentettek meg. A kár többször tízmillió frankra rug ezen az igen szegény vidéken.

Márkás porcelánok Vitronál

Hitelintézet a romániai városok fejlesztésére. Bucu'estiből jelentik: A romániai városok szövetségének kongresszusa tegnap nyílt meg Braiában. Bárca államtitkár azzal a tervvel lépett elő, alakítsanak hitelintézetet a romániai városok fejlesztésének céljaira.

LONDON DEZŐ elsőrendű uriszabóság
készíti az eredeti angol és francia modell szerinti legelegánsabb ruhákat úgy saját, mint hozott anyagból. CLUJ, SPada Regina Maria 44.
Weisz Kálmán és Jenő
szabóság 15 éven át volt munkavezetője.

Keves pénzért
TÖBB
VILÁGÍTÁST!

TUNGSRAM
DUPLASPIRÁLLÁMPA

TÖBB FENYT AD - KEVESEBB ÁRAMOT FOGYASZT!

Ügyvédi hír. Dr. Ghilezan Emil áthelyezte ügyvédi irodáját Piata Cuza Voda 5 szám alá. Telefon: 18-74.

Halálozás. Sighet orthodox zsidóságának és egyben kereskedő társadalmának egyik köztszerveletnek és közmegebecsülésnek ö vendő érdemes tagja hunyt el Steinmetz Saul Léb rövidáru kereskedő személyében. Az elhunyt, aki mindössze 62 éves volt, évtizedeken keresztül rendelkezett üzlettel a máramaroszi-gei piacon és nyílt szívű, jótékony, talpig becsületes korrekt kereskedőnek ismerték. Halálát nagykiterjedésű rokonságán kívül barátainak és jóismerőseinek széles táborla gyászolja.

November 1-én veszi kezdetét az egyetem. Bucu'estiből jelentik: A bucu'esti egyetem a tanítás november 1-én minden ünnepteljes külsőség nélkül veszi kezdetét.

Megindult a közvetlen vasúti forgalom Románia és Oroszország között. Bucu'estiből jelentik: Tighinán tegnap adták át a forgalomnak az új vasúti hidat, amelyen keresztül megindult a forgalom Románia és a Szovjet között.

Eljegyzés. Reizmann Rezsinkét Sárvárról Csehszlovákia eljegyezte Klein Antal, Mediasulairól.

Landau Iduska Rásboeni és Schwartz Lajos Tinca jegyesek. (M. k. é. h.)

Glück Bia Uiora és Abrahamsohn Marel ke eskedő Timisoara jegyesek.

EGYESÜLETI ÉLET

Teadélután. A kolozsvári zsidó iparosok aggmehháza javára a Regal bár igazgatósága október 31-én délután 4 órai kezdettel műsoros teadélutánt rendez.

A Haggibbor Sportegyesület vasárnap, f. hó 31-én délután pontosan fél 5 órai kezdettel a Kfar Hamakkabi javára műsoros teadélutánt rendez a Cristal Palace helyiségében, amelyre ezuton hívja a város zsidó ifjúságát.

A Goldma'k Filharmónia Társaság értesíti tagjait, hogy holnap, hétfőn este 9 órakor vonós és fuvós összpóbat tart, amelyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri.

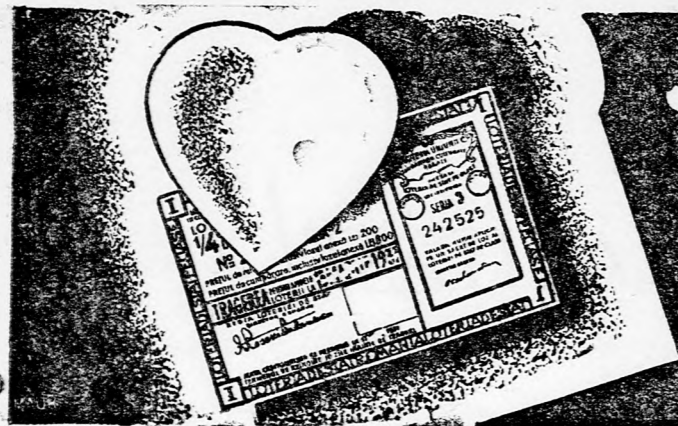
A szigeti Chevra Kadisa dísztagjává választotta a két főrabbit és dr Berkó Artur kórházi főorvost. Szigetről jelentik: A máramaroszi Szentegylet néhány nappal ezelőtt megtartott ülésén dísztagjává választotta meg dr Danzig Sámuel, valamint Teitelbaum Zalman Léb főrabbit. Ugyancsak dísztaggá választották meg a szegény betegek gyógyítása terén kifejtett áldásos munkásságáért dr Berkó Artur kórházi főorvost, a Sámson zsidó sportegyesület agilis elnökét is.

Saphir Miklós művészettörténeti tanfolyamának harmadik előadását november hó elsején tartja este félkilenc órakor az unitárius gimnázium fizikatermében. Tárgy: A román stílus és a gótika. Giotto.

Szépén sikerült a szigeti Kórházi Nőegylet első teadélutánja. Szigetről jelentik: A Teitelbaum főrabbiné fővédnöksége alatt működő Jótékony Kórházi Nőegylet, amelynek főhivatása a szegény zsidó kórházi betegeknek rituális étellel való ellátása és családtagjainak segélyezése, az elmúlt vasárnap délután rendezte meg első izei teadélutánt. A teadélutánt, amely ugy érkölcslileg, mint anyagilag a legjobban sikerült, Weisz Izraelné, a Nőegylet egyik legagilisabb és legáldozatkészebb vezető tagja a lakásán saját költségén rendezte, ilyenformán a teljes bevételét összegzet a nemes célra lehetett fordítani. Weisz Izraelné nemes példáján felbuzdulva a Nőegylet többi tehetősebb tagjai is elhatározták, hogy ezentul lakásukon fogják megrendezni a teadélutánokat, hogy a nyilvános lokálokban való rendezéssel járó költségeket megtakaríthassák.

VITRO, CLUJ
Piata Unirii 8.

UJ KELET Legújabb hírek

Inima mi spune:

Voi căștiga la

GHEORGHE STĂNOIU

CENTRALA BUCUREȘTI LIPSCANI 83-85

Provincia noastră este poștal și bancar

Cluji fiók: Piața Unirii 7.

Japán intellektuellek és katonák a diplomáciai viszony megszakítását követelik Angliával

Elkerülhetetlen a fegyveres összeütközés Szovjetország és Japán között – írja egy nagy japán folyóirat

Nem Ciano fogja Lépviseelni Olaszországot a kilenchatalmi értekezleten

Tokió, október 30. (Rador). A japán nemzetgyűlés több tagja, köztük számos tanár, újságíró és tiszti határozatot hozott, amelyben követelik, hogy Japán szakítsa meg a diplomáciai viszonyt Angliával. Nagy-Britanniát azzal vádolják, hogy bűnös a távolkeleti helyzet elmérgesítésében.

Egyidejű tokiói jelentés szerint az „Oroszország” elnevezésű japán folyóirat, amit állítólag a hadsereg szubvencionál, azt írja, hogy Japán és Oroszország jelenleg valószínűleg hadállapotban állanak egymással. A két ország diplomáciai, gazdasági és a propaganda terén küzd egymással.

A földrajzi helyzet azonban elkerülhetetlenné fogja tenni a fegyveres megütközést is.

Csak azt nem tudjuk, mikor szólalnak meg az ágyúk. Nem hiszünk, hogy a szovjetek a kínai-japán viszályt fogják-e felhasználni Japán megtámadására, mert a határokon összesen 300.000 vörös katona elégtelen a japánokkal való szembezállásra. A háború azonban jelen van a határokon. A demokratikus államok, amelyek szövetségesei a szovjeteknek, talán habozni fognak, hogy Japán ellen melléálljanak, miután Németország és Olaszország nem fognak meghátrálni, ha a kommunizmus ledöntéséről lesz szó. Végül is Kína egyedüli szövetségese maradna a szovjeteknek. Kondo, a lap főszerkesztője, aki e sorokat írta, augusztus óta erőteljes kampányt folytat a japán-orosz konfliktus kirobantása érdekében.

Viszonylagos csend van a frontokon
Sanghaji jelentés szerint az itteni fronton nem voltak fontosabb hadműveletek. A kínai főhadiszállás mégis arra számít, hogy a japánok ismét meg fogják próbálni a Szuceun való átkelést. Ezen eshetőségre számítva, a kínai csapatok lázasan építik védőműveiket. A Csepejben maradt kínai ezred további ellenállást tanúsít. A kínaiak kezében levő raktárak elleni japán támadást súlyos veszteségek árán visszaverték. A japán tengerészeti flottájának a „szamuráj és emberséges szellem” arra indítja a japánokat, hogy

Eltűnt Arábia miniszterelnöke ?

Damaszkusz, október 30. Jusszef Jaszín sejk, Ibn Szaud hedzsazi király kancellárja tegnapelőtt Bagdadba utazott. Utóljára Abukemal állomáson látták. Azóta nem adott életjelt magáról. Keresésére széleskörű intézkedések történtek, ami azonban eddig nem vezetett eredményre a szökőár okozta zavarok miatt.

megadásra szólítsák fel a Csepejben levő kínaiakat. Ezek ellenállása azonban arra kényszerítik őket, hogy dinamittal felrobantsák azokat a raktárakat, ahol a kínaiak Csepejben ellenállnak.

Tienszini jelentés szerint heves légi ütközet folyt le ma Shanszi tartományban. Négy kínai repülő támadott meg egy japán rajt, amely éppen Tajmen Csengre donott le bombákat. A japán repülők azután a Taiyuanfu repülőteret is bombázták.

Egyidejűleg a Central News jelenti, hogy japán repülők bombázták Taj-Yuan városát,

számos épületet rombadöntöttek és több mint száz polgárembert megöltek.

A Reuter jelenti Tokióból, hogy az alsó-mongoliai független kormány későbbi időpontra magának igényli Külső-Mongolia felségjogait is. Mint ismeretes, Külső-Mongolia Oroszország védnöksége alatt áll.

Roma, október 30. (Rador). Hivatalosan jelenti, hogy nem Ciano gróf megy Brüsszelbe, hogy a kilenchatalmi konferencián Olaszországot képviselje. Olaszországot valószínűleg más valaki fogja képviselni.

A Havas londoni értesítése szerint Ciano

Mussolini utasítására nem megy Brüsszelbe. Az olasz miniszterelnök így akarja kimutatni a benemavatózási bizottságban tegnapi történet feletti elégedetlenségét.

Tokióban megünneplik a német japán szövődést

A japán hadvezetőség közli Tienszint, hogy a japán hadsereg baloldali szárnya, amely a Csengtai fronton harcol, elfoglalta Pingingneü várost. Heves küzdelem után a japánok a Sziemenkeu-szorost is birtokukba vették és így jutottak a Pingting mezőre.

Sanghaji jelentés szerint a francia koncessziós területre gránát esett, amely nagy pusztításokat végzett. A halottak száma ismeretlen.

Mint Tokióból jelenti, november 29-én nagyszabású ünnepség lesz a japán fővárosban a Japán és Németország között létrejött kommunistaellenes egyezmény megerősítése céljából. Ebből az alkalomból Hitler és Mussolini beszédeket fognak tartani, amelyeket rádió közvetít majd.

Két angol katonát ölt meg a japánok bombája

A sanghaji angol hatóságok közölték a japán kormánnyal, hogy a sanghaji angol őrségek bombázásából kifolyólag két angol katona életét veszítette. Így újabb bombázást az angol kormány a japán hadsereg egyenes akciójának tekintene. A japán katonai parancsnok látogatást tett az angol csapatok parancsnokánál és sajnálkozását fejezte ki előtte.

Meghiusították Rabatban a muzulmánok újabb tüntetését

Rabat, október 30. (Rador). Rabatban a muzulmánok újra tüntetéssel próbálkoztak a tegnapi délutáni istentisztelet után, de a rendőrség meghehíusította kísérletüket. A rendőrség elfoglalták a Medina-negyedet, ahol a muzulmán nemzeti párt székháza van. Tegnap 700 muzulmán maradt a Ka-

raiban mecsetben és tüntetni próbált, de a rendőrség körülfárta őket és 300-at letartóztatott. Fez pasa elendelte Hasszan Uz-zani, a nemzetiek főnöke felletartóztatását. A Medina-negyedet továbbra is megszállva tartja a katonaság.

Royal Mozzgó NOVEMBER 2 jegyezze meg ezt a dátumot! amely a **Vörös éjszakák** című film premierje és TOLSZTOJ „Elő holttest” című regénye után készült. A francia filmgyártás gyöngye! Főszerepekben: VICTOR FRANCEN és GABY MORLAY. Ma és holnap Sztan és Bran. Nevető bomba. Előtte híradó és színes Micky Maus.

Ismét holtpontra jutott a benemavatózási értekezlet

Szerdán ül össze újra a konferencia

Londoni jelentés szerint a benemavatózási konferencia ülést tegnap délután 3 óra helyett csak háromnegyed 4 órakor nyitották meg, mert Eden megelőzőleg hosszabb tájékoztató megbeszélést folytatott Maiskyvel, aki informálta őt kormánya álláspontjáról. A szovjet változtatlanul kitart a visszautasítás mellett, amit Maisky a gyűlés kezdetekor fel is olvasott. Ezek után a Times véleménye szerint nem marad más hátra, mint az, hogy Moszkvát kizárják a további tárgyalásokból. Az ülés további folyamatáról nem adtak ki

a késő éjjeli órákig jelentést. Ma kiadott jelentés arról számol be, hogy a tegnapi benemavatózási bizottság ülésén az angol javaslat mellett szavaztak fenntartás nélkül Anglia, Franciaország, Belgium, Svédország, Csehszlovákia, Németország, Olaszország és Portugália, azaz a fenntartással éltek, hogy a bizottság összes tagjai egyformán járjanak el. A legközelebbi értekezletet szerdán tartják. Mint Párizsból jelenti, a francia lapok a benemavatózási bizottság üléseire fordítanak figyelmet. Az Echo de Paris sze-

rint Ribbentrop kijelentette, hogy a benemavatózási minősítés megadása és az ellenséges helyreállítása a Spanyolországban lévő idegen önkéntesek eltávolításának előfeltétele. Vajjon azonban megváltozott-e véleményét Olaszország hozzájárulásával Grandi engedményeit illetően? Ebben az esetben minden, ami nyereség az utóbbi időben, elveszett.

A Petit Parisien rámutat arra, hogy a tegnapi bizottsági ülés után látszólag az lehet mondani, hogy kisebb engedmény történtek a szovjetek részéről, de viselkedésük is történt, ami a németek, olaszok, portugálok magatartását illeti. Tegnap után tehát a munkálatok újabb stagnálására lehet számítani.

A l'Humanité, a kommunista hivatalos lapja kijelenti, hogy Ribbentrop Grandival egyetértésben mindent elkövet, hogy a francia-angol tervek ne sikerüljenek.

A köztársaságiak közleménye szerint a középfronton a nemzetiek által Merida ellen vezetett támadást visszaverték. A déli fronton, a nemzetiek Poma de Pinganlos ellen vezetett rohamait Casablanca körzetében meghehíusították.

A nemzetiek közleménye szerint a középfronton az elmúlt éjjel a nemzetiek visszavertek egy ellenséges támadást, ami az ellenség Cuesta della Reina és Cas Colorado ellen vezetett. A déli fronton Aragonban a kedvezőtlen időjárás akadályozza a közeledést és tétlenségre kényszeríti a nemzetieket.

A Stefani malagai tudósítója azt táviratban tozza, hogy az egész nemzeti spanyol hadiflotta ismét a Földközi tengeren van. Harmincöt egységről van szó, köztük 4 páncélosról. A hajóhad hivatva van ellenőrzést gyakorolni a köztársaságiak kezében lévő 800 kilométer hosszú partvidéken.

